

EURO KOMPAS

28. 9. 2018
ČÍSLO 3
ROČNÍK XIV.

ČASOPIS ÚRADU VLÁDY SR O ŠTRUKTURÁLNYCH FONDCH

V OKTÓBRI ŠTARTUJE
ROADSHOW 2018 STR. 4

WI-FI PRE SLOVENSKÉ
MESTÁ A OBCE STR. 5

PROJEKTY, KTORÉ NÁS
REPREZENTUJÚ STR. 10

VÝSKUM BEZ EUROFONDCH
STRÁCA DYCH STR. 20

AJ SLOVENSKÉ MESTÁ SA MENIA NA SMART CITIES

04

V OKTÓBRI ŠTARTUJE
ROADSHOW 2018

06

ÁRPÁD ÉRSEK: NÁŠ OPERAČNÝ
PROGRAM PATRÍ MEDZI ÚSPEŠNÉ
NA SLOVENSKU AJ V EURÓPE

10

PROJEKTY, KTORÉ NÁS
REPREZENTUJÚ

18

AJ SLOVENSKÉ MESTÁ SA MENIA
NA SMART CITIES

03 | AKO EUROFONDY POMÁHAJÚ REGIÓNOM
A MESTÁM

04 | V OKTÓBRI ŠTARTUJE ROADSHOW 2018

05 | WI-FI PRE SLOVENSKÉ MESTÁ A OBCE

06 | ÁRPÁD ÉRSEK: NÁŠ OPERAČNÝ PROGRAM PATRÍ
MEDZI ÚSPEŠNÉ NA SLOVENSKU AJ V EURÓPE

10 | PROJEKTY, KTORÉ NÁS REPREZENTUJÚ

13 | PODPORA VÝSKUMU A VÝVOJA V PODNIKoch
UŽ AJ V BRATISLAVSKOM KRAJI

14 | PODNIKATELIA MÔŽU VYUŽIŤ
EURÓPSKU PODPORU NA KREATÍVNE
VOUCHERY

16 | ÚSPEŠNÉ HODNOTENIE OPTIKOU
PREINVESTOVANÝCH 11 MILIÁRD EUR

18 | AJ SLOVENSKÉ MESTÁ SA MENIA
NA SMART CITIES

20 | VÝSKUM BEZ EUROFONDov
STRÁCA DYCH

22 | Z BÝVALÉHO DOMU PIONIEROV
VYRÁSTOL REPREZENTAČNÝ PALÁC

24 | S NOVOU CYKLOTRASOU PRÍDU
AJ NOVÉ PODUJATIA ČI PRETEKY

26 | ČO PRE VÁS UROBILA
EURÓPSKA ÚNIA?

28 | INFORMÁCIA O IMPLEMENTÁCII EŠIF
K 31. 8. 2018

30 | ENGLISH SUMMARY

EUROKOMPAS – Časopis Úradu vlády SR o štrukturálnych fondoch, ročník XIV., číslo 3/2018, dátum vydania 28. 9. 2018, vychádza 4-krát ročne. **Vydavateľ:** Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, tel. 02/572 95 111, IČO: 00 151 513. **Nakladateľ a distribučná organizácia:** M KREO, s.r.o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina, tel. 041/565 28 62, e-mail: mkreo@mkreo.sk. **Náklad:** 6 000 kusov. **Evidenčné číslo Ministerstva kultúry SR:** EV 2269/08. **ISSN:** 2453-899X. **Autorské práva** k tomuto časopisu vykonáva vydavateľ. Kopírovanie a akékoľvek rozmnožovanie, šírenie a používanie akejkoľvek časti vrátane zaradenia do elektronickej databázy je možné len s výslovným súhlasom vydavateľa. Foto na titulnej strane: Depositphotos

AKO EUROFONDY POMÁHAJÚ REGIÓNOM A MESTÁM

Úrad vlády Slovenskej republiky opäť spúšťa obľúbenú súťaž videospotov pre študentov stredných a vysokých škôl.

Ak vás baví zachytávať kamerou zaujímavé dianie či objekty a ešte študujete, máte možnosť zapojiť sa do zaujímavej súťaže. Stačí si všímať svoje okolie a jeho zmeny k lepšiemu vďaka eurofondom, natočiť svojim originálnym pohľadom a spracovaním krátky spot o niektorom s obnovených objektov a ste v hre o skvelé ceny. Máte šancu ukázať svoj talent, ale aj niečo zaujímavé zo svojho regiónu, alebo spropagovať školu, v ktorej študujete.

Tradičnú a obľúbenú súťaž videospotov pre študentov na tému čerpania fondov Európskej únie vyhlasuje Úrad vlády SR už po siedmy raz. Vďaka nej sa opäť dozvieme o projektoch, ktoré sa mohli realizovať s pomocou eurofondov a zlepšiť tak kvalitu života v obci, meste či kraji.

Na víťazov čakajú zaujímavé ceny, ako tablet, externý harddisk či kvalitná HD kamera.

Práce vo forme videospotov spolu s vyplneným formulárom, ktorý je zverejnený na www.eufondy.sk, môžete poslať na adresu Úrad vlády SR, odbor informovanosti a publicity, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava. Uzávierka súťaže je 15. októbra tohto roku.

Obálku je potrebné označiť heslom Neotvárať – Súťaž – Ako pomohli eurofondy môjmu regiónu a mestu 2018.

EUROPSKA UNIA
EUROPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

OPTP
operačný program
technická pomoc

ÚRAD VLÁDY SR UVÁDZA

**SÚŤAŽ
„AKO POMOHLI
EUROFONDY
MÔJMU
REGIÓNU A
MESTU 2018“**

www.eufondy.sk

Uzávierka: 15. októbra

Práce bude hodnotiť odborná komisia podľa týchto kritérií:

- uchopenie témy,
- tvorivosť,
- originalita,
- spracovanie,
- inovatívnosť.

Najlepšie videá budú zverejnené na stránke www.partnerskadohoda.gov.sk a na kanáli YouTube.

Minulý rok mladí ľudia opäť dokázali v súťaži Ako pomohli eurofondy môjmu regiónu a mestu svoju originalitu, šikovnosť, tvorivosť a ukázali veľkú dávku talentu a schopností. Do súťaže prihlásili práce, v ktorých vlastným pohľadom ukázali, čo všetko sa podarilo za eurofondy v ich blízkom okolí zmeniť – mosty, električky, hrady a zámky,

školy, ihriská... V roku 2017 odbornú porotu najviac oslovil slogan autorky víťazného videospotu Sophie Cigerovej, ako aj inovatívny spôsob spracovania témy opravy a obnovy bratislavského Starého mosta. Tento rok to môže byť práve vaše video.

Milí študenti, neváhajte! Tešíme sa na vaše práce!

Text a foto: Úrad vlády SR

Minuloročná víťazka súťaže videospotov Sophia Cigerová zaujala odbornú porotu svojím pohľadom na zrekonštruovaný Starý most v Bratislave.

V OKTÓBRI ŠTARTUJE ROADSHOW 2018

Aj tohtoročnú jeseň spestrí študentom tretích ročníkov stredných škôl kreatívna súťaž o eurofondoch.

Mnoho mladých ľudí chce zmeniť veci vo svojom okolí, robí ich inak, posunúť život dopredu. Jedným z prostriedkov, ako tento cieľ dosiahnuť, sú eurofondy. Študenti však o tejto problematike vedia veľmi málo alebo takmer nič.

Práve súťaž Roadshow má cieľ zmeniť túto situáciu a priblížiť mladým ľuďom tematiku podpory z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, financovania rôznych projektov a ponúknuť im možnosť pripraviť konkrétny projektový zámer na základe skutočných potrieb regiónu a reálnych možností jednotlivých operačných programov.

V októbri zavíta Roadshow na stredné školy v 16 mestách Slovenska. Každá návšteva sa bude skladať z informačného stretnutia a prezentácie, počas ktorej budú mať študenti možnosť oboznámiť sa s princípmi čerpania fondov, ako aj s konkrétnymi informáciami o operačných programoch. Lektori Úradu vlády SR vysvetlia súťažné zadanie, teda vypracovanie projektového zámeru. Žiaci majú možnosť vytvoriť za každú školu maximálne 3 súťažné štvorčlenné druž-

Na prezentácii sa študenti oboznámia s princípmi čerpania fondov EÚ a so súťažným zadáním.

stvá, ktoré budú vypracovávať súťažný projektový zámer. Termín jeho odoslania na adresu Úradu vlády SR je do 31. december 2018.

Projekty žiakov stredných škôl bude posudzovať odborná porota zložená zo zástupcov Úradu vlády SR, Centrálného koordinačného orgánu a jednotlivých riadiacich orgánov operačných programov. Na základe ich hodnotenia vyberú

vítazov na prvých troch miestach. Súťaží sa o zaujímavé a hodnotné ceny, tak pre školy, ako aj pre študentov, členov víťazných tímov.

Ich členovia si preberú výhry osobne počas slávnostného vyhlásenia výsledkov v Bratislave do konca marca budúceho roka.

Viac informácií o Roadshow 2018 nájdete na www.eufondy.sk.

Vítazom súťaže Roadshow 2017 odovzdal ceny predseda vlády SR Peter Pellegrini.

Ceny pre školy:

1. tovar podľa potrieb školy v hodnote 10 000 eur,
2. tovar podľa potrieb školy v hodnote 8 000 eur,
3. tovar podľa potrieb školy v hodnote 6 000 eur.

Každý člen víťazného tímu získa:

1. cena – Smart TV 4K Ultra,
2. cena – notebook + balík Microsoft Office 2016,
3. cena – tablet.

Text a foto: Úrad vlády SR

WI-FI PRE SLOVENSKÉ MESTÁ A OBCE

Bezplatný internet na verejných miestach ešte stále nie je v mnohých slovenských mestách a obciach samozrejmosťou. Zmeniť to má výzva, ktorú vyhlásil koncom júla Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

Je to krok k tomu, aby sa naše obce a mestá rozvíjali v súlade so súčasnými európskymi trendmi. Výzva prinesie bezplatný internet na verejné priestranstvá po celom Slovensku. Vďaka projektu Wi-Fi pre teba budú môcť samosprávy získať finančný príspevok na zriadenie Wi-Fi zón podľa svojho výberu s bezplatným pripojením na internet. „Inšpirovali sme sa projektom Európskej komisie Wi-Fi4EU, do ktorého sa registrovalo viac ako 400 slovenských miest a obcí. Chceme, aby na Slovensku malo čo najviac ľudí prístup k bezplatnému a vysokorýchlostnému internetu, a preto spúšťame podobný projekt, len pre slovenské mestá a obce,“ povedal vicepremiér Richard Raši.

Žiadatelia môžu získať finančný príspevok v maximálnej výške 15-tisíc eur na jeden projekt z celkovej alokácie 10 miliónov eur zo zdrojov Európskej únie. Podľa pravidiel financovania štrukturálnych fondov sú povinní podieľať sa na spolufinancovaní projektu vlastnými zdrojmi vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov a vyčleniť dostatočné finančné prostriedky vo svojich rozpočtoch na prevádzku Wi-Fi zón.

Žiadosti je možné podať elektronicky cez systém ITMS, takže starostovia a primátori nebudú až tak zaťaženi byrokraciou. „Keď sa záujemca prihlási pomocou svojho eID, veľa údajov mu systém sám predvyplní. Po prvýkrát sme pre žiadateľov pripravili už vyplnený vzor žiadosti, ako aj súťažné podklady pre verejné obstarávanie, vrátane technických parametrov, ktoré sú rovnaké, aké požaduje Európska komisia pre WiFi4EU,“ dodal Richard Raši.

Po čase je tu opäť zaujímavá príležitosť pre mestá a obce zapojiť sa do dopytovej

Výkonný podpredseda ZMOS Milan Muška (vľavo) a podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši na tlačovej konferencii po vyhlásení výzvy pre projekt Wi-Fi pre teba.

„Keď sa záujemca prihlási pomocou svojho eID, veľa údajov mu systém sám predvyplní. Po prvýkrát sme pre žiadateľov pripravili už vyplnený vzor žiadosti, ako aj súťažné podklady pre verejné obstarávanie, vrátane technických parametrov, ktoré sú rovnaké, aké požaduje Európska komisia pre WiFi4EU,“ vysvetlil Richard Raši.

výzvy v oblasti informatizácie a uchádzať sa o moderné riešenie podporujúce internetovú komunikáciu občanov na verejných priestranstvách. Samosprávy sa môžu uchádzať o príspevok na technické zabezpečenie internetu napríklad na námestiach, v knižniciach či na obecných úradoch.

„Zjednodušenie procesu podávania žiadostí považujeme za prelomové a hodné nasledovania. Oceňujeme rýchlu reakciu podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu na nečakane vysoký dopyt samospráv po tejto službe, ktorý nemohol byť pokrytý projektom Európskej komisie WiFi4EU. Dôležité je aj to, že do výzvy sa budú môcť zapojiť aj menšie mestá a obce,“ uviedol Milan Muška, výkonný podpredseda Združenia miest a obcí Slovenska.

Výzva je vyhlásená ako otvorená, schvaľovanie predložených žiadostí bude prebiehať systémom hodnotiacich kôl. Termín uzavretia prvého hodnotiaceho kola je indikatívne stanovený na 13. novembra 2018.

Text a foto: Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

ÁRPÁD ÉRSEK:

NÁŠ OPERAČNÝ PROGRAM PATRÍ MEDZI ÚSPEŠNÉ NA SLOVENSKU AJ V EURÓPE

Ministerstvo dopravy a výstavby SR riadi Árpád Érsek od septembra 2016. Pod toto ministerstvo patrí jeden z najúspešnejších programov z hľadiska čerpania európskych fondov – Operačný program Integrovaná infraštruktúra. Čerpanie peňazí na dopravné projekty a informatizáciu spoločnosti z tohto operačného programu tvorí takmer polovicu zo všetkých vyčerpaných eurofondov na Slovensku.

Vo funkcii ministra ste dva roky. Čo by ste za toto obdobie označili za najväčší úspech, na ktorý ste najviac hrdý?

Oblasť dopravy patrí k rezortom, kde nemáme veľa krátkodobých projektov s okamžitými výsledkami. Vždy ide o to, čo vám zanechajú vaši predchodcovia a čo vy pripravíte pre budúce obdobia. Ja si myslím, že som úspešne naštartoval prípravu viacerých diaľnic, tento rok je rokom súťaží. V trasách vytýčených v programovom vyhlásení vlády plánujeme rozostavať viac ako 70 kilometrov diaľnic a rýchlостných ciest. Zároveň postupne pracujeme na dokumentácii v rôznych stupňoch prípravy pre ďalšie úseky. Takisto nezbúdam na iné druhy dopravy. Okrem modernizácie železničných tratí pribudli pre cestujúcich aj nové vlaky. Do hlavného mesta premáva od leta 56 nových osobných vlakov. Rovnako sa nám podarilo upraviť znenie niektorých zákonov tak, aby boli zmysluplnejšie. Hovorím napríklad o znížení pokút za STK.

Ako vám pri plnení cieľov vládneho programu pomáhajú eurofondy?

Minister dopravy a výstavby SR Árpád Érsek považuje Operačný program Integrovaná infraštruktúra za hlavný zdroj financií pre väčšinu diaľničnej výstavby, modernizáciu ciest 1. triedy a železníc u nás.

Dá sa povedať, že Operačný program Doprava a Operačný program Integrovaná infraštruktúra (OPII) boli a sú hlavným zdrojom financií pre väčšinu diaľničnej výstavby, modernizáciu ciest prvej triedy ako aj modernizáciu železníc. Z eurofondov sme prefinancovali vozidlá verejnej osobnej dopravy vo veľkých mestách. Vďaka Európskej únii realizujeme dopravné projekty, na ktoré by sme v štátnej kase nenašli peniaze, najmä veľké, technicky náročné infraštruktúrne projekty.

Veľké projekty musia byť schválené Európskou komisiou. Nejde o žiadnu formalitu, ale o dlhý a náročný proces. Ako sa vám v tom darí?

Ministerstvo dopravy v úzkej spolupráci s technickými expertmi JASPERS a Európskou komisiou postupne prechádza náročným procesom, akým je príprava a predkladanie veľkých projektov nad 75 miliónov eur na schválenie do Bruselu. Doteraz Európska komisia schválila 4 veľké projekty z celkových 14, ktoré plánujeme v OPII. Ide o modernizáciu električkových tratí v Košiciach, diaľničné úseky D3 Žilina, Strážov – Žilina, Brodno, D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka a D3 Svrčinovec – Skalité. V mesiaci júl sme predložili na schválenie ďalšie 3 veľké projekty: D1 Lietavská Lúčka – Višňové – Dubná Skala, projekt nákupu 25 regionálnych električkových vlakov a projekt D3 Čadca, Bukov – Svrčinovec. Tu ide o kombinované financovanie z OPII a Nástroja na prepájanie Európy.

Postúpili ste aj v zazmluvňovaní nových projektov?

Takto pred rokom sme mali zazmluvnené projekty za miliardu. Už v júli tohto roku sme dosiahli dvojmiliardovú hranicu zazmluvnenia, čiže 42 percent alokácie. Pre nás je to 92 projektov so zmlouvou na nenávratný finančný príspevok. Veľmi rád konštatujem, že náš operačný program patrí medzi úspešné operačné programy nielen na Slovensku, ale aj v Európe. Polo-

Okrem prípravy projektov minister Érsek dohliada aj na výstavbu, ktorá práve prebieha, prípadne je problémová.

vica z aktuálne zazmluvnených 2 miliárd eur smeruje do slovenských diaľnic. Prioritná os číslo 2 zameraná na výstavbu diaľnic je už zazmluvnená na viac ako 78 percent.

Predchádzajúci Operačný program Doprava sa podarilo vyčerpať takmer na 100 percent. Ako ste na tom s čerpaním v súčasnom období?

Je fantastickou správou, že sa nám v júli podarilo prvú miliardu aj preplatiť. Po tom, čo sme zazmluvnili 3 veľké dopravné projekty, sme pripravili žiadosť o platbu v sume takmer 100 miliónov eur. Naším cieľom bolo odľahčiť štátny rozpočet, z ktorého sú výdavky najskôr zaplatené a neskôr sú preplatené z fondov EÚ. Pri čerpaní eurofondov sa sleduje splnenie záväzkov v rámci pravidla n+3. Ako jeden z troch operačných programov má OP Integrovaná infraštruktúra už v predstihu splnený záväzok čerpania stanovený Európskou komisiou do konca tohto roku. Momentálne máme vyčerpaných 22 percent z celkovej alokácie do OPII. Naša dynamika čerpania je vyššia ako priemer operačných programov v rámci Európskej únie.

Predpokladám, že koncoročné ciele teda OPII splní. Aké sú vaše najbližšie plány?

Do konca roka chceme predložiť ešte dva veľké projekty na schválenie Európskej komisii. Prvým je modernizácia železničnej trate Púchov – Považská Teplá a druhým je južný obchvat mesta Prešov D1 Prešov, západ – Prešov, juh. V oblasti kontrahovania projektov sme si stanovili cieľ 2,38 miliardy eur a vyčerpať chceme 1,26 miliardy. Všetko nasvedčuje tomu, že sme na dobrej ceste a plány splníme. Pred nami sú aj výzvy týkajúce sa zabezpečenia financovania nových projektov a s tým súvisiace budúce programové obdobie 2021 – 2027, a tiež riešime možnú realokáciu prostriedkov z iných operačných programov, ktoré ich nebudú schopné vyčerpať.

Dopravné projekty, ktoré realizujete v OPII, sa týkajú rôznych módov dopravy – cestnej, železničnej, vodnej aj verejnej osobnej. Ako je to rozdelené, čo sa týka regiónov?

Výhody plynúce z realizácie eurofondových projektov v doprave môžu využívať obyvatelia vo všetkých krajoch Slovenska. Európska únia podporuje

udržateľnú ekologickú dopravu, a tou je hlavne verejná osobná doprava. V Bratislave jazdí ďalších 15 nových moderných električiek a pripravujú sa projekty výstavby a modernizácie električkových tratí. V Nitrianskom a Trnavskom kraji sa investuje predovšetkým do modernizácie ciest I. triedy.

V ďalších regiónoch Slovenska – v strede a na východe, sa pokračuje vo výstavbe kľúčových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest. Modernizujú sa desiatky kilometrov ciest I. triedy, osobitne sa zameriavame na havarijný stav mostov. Modernizácia železničnej infraštruktúry pokračuje poslednými, mimoriadne náročnými kilometrami pred Žilinou. V rámci projektov na podporu verejnej osobnej dopravy boli zakúpené trolejbusy v Prešove a Žiline a električky v Košiciach. Všetci obyvatelia Slovenska sa budú môcť tešiť na ďalších 46 moderných regionálnych vlakov (elektrických, dieselových), ktoré prídu do roku 2019.

Ktorý z vašich eurofondových projektov by ste vyzdvihli ako výnimočný?

Za jeden z najdôležitejších projektov v súčasnosti považujem modernizáciu železničnej trate z Púchova do Považskej Teplej. Ide o posledný úsek na trati Bratislava – Žilina v rámci výstavby koridoru Bratislava – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou, ktorý bude zmodernizovaný na rýchlosť do 160 km/h a je to technicky a investične najnáročnejšia časť, ktorá sa za posledné roky realizovala v rámci modernizácie železničných tratí na Slovensku. Stavba je zaujímavá aj vzhľadom na to, že jej súčasťou sú 2 tunely, jeden dlhý 1 kilometer a druhý 1,8 kilometra, a takisto aj z technického hľadiska atraktívne mosty ponad kanál Váhu a vodnú nádrž Nosice, ktoré budú novými výraznými dominantami v krajine. Po dokončení tohto úseku a inštalácii zabezpečovacích zariadení budú môcť v roku 2020 vlaky na celej trati Bratislava – Žilina jazdiť rýchlosťou až 160 kilometrov za hodinu.

Výstavba kľúčových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest pokračuje aj v strede a na východe Slovenska.

A čo diaľničné projekty? Je veľa miest na Slovensku, kde sa obyvatelia sťažujú a protestujú a trvajú na zrýchlení výstavby a riešení dopravnej situácie.

Presne ako hovoríte. Projekty však nevznikajú zo dňa na deň, sú to roky príprav. Ja sa snažím okrem príprav dohliadať aj na výstavbu, ktorá práve prebieha, respektíve je problémová. Za zmienku určite stojí diaľničný úsek pri Ružomberku D1 Hubová – Ivachnová. Stavebné práce sa museli prerušiť v roku 2015 pre riziko zosuvu svahu nad trasou tunela. Pokračovanie vo výstavbe v pôvodnom trasovaní by bolo vysoko rizikové a na hraniciach technických možností. Zmena pôvodnej trasy diaľnice si vyžiadala rozsiahle prieskumy a nové posudzovanie vplyvov na životné prostredie EIA. Problémom tunelom Čebrať som sa začal intenzívne zaoberať ihneď po príchode

do úradu. Využili sme všetky možnosti, ako zrýchliť procesy tak, aby sa na tomto úseku obnovila výstavba čo najskôr, a toto leto sa nám to podarilo. V tomto čase rovnako intenzívne kontrolujem tunel Višňové a celý príslušný úsek D1 Lietavská Lúčka – Dubná Skala, kde tiež zhotoviteľ signalizuje meškanie stavby. Stanovil som sprísnený režim kontrol na základe harmonogramu, aby sa sklz nezvyšoval, naopak, efektívne minimalizoval. V septembri sa už podarilo preraziť tunel Višňové, ktorý bude, mimochodom, najdlhším tunelom na Slovensku. Pri problémových oblastiach by bolo treba spomenúť aj Prešov. Tam obyvatelia dlho protestovali a nám sa podarilo naštartovať výstavbu južného obchvatu a aj prípravu severného obchvatu. V intraviláne mesta sme riešili tiež prestavbu kritických dopravných uzlov, aby sme čo najviac odľahčili zápchy.

Nie všetky problémy však vyriešia diaľnice. Myslite v projektoch aj na iné cesty?

Samozrejme. Z nášho operačného programu vieme financovať aj modernizáciu ciest I. triedy. Už teraz sme z eurofondov zrekonštruovali 83 kilometrov ciest po Slovensku a na ďalších sa pracuje. Celkovo máme v pláne 300 km opravených ciest. Okrem ciest idú peniaze aj na mosty v zlom a havarijnom stave, ktoré sú súčasťou ciest I. triedy. Z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra sa opraví okolo 60 takýchto mostov. Venujeme im na ministerstve zvýšenú pozornosť.

Sú nejaké projekty, ktoré by ste ešte rád spomenuli?

Veľa našich projektov je na očiach verejnosti. Tým, že o nich pravidelne informujú médiá, občania vidia, ako prebieha výstavba alebo čakajú, kedy už začne. Máme však aj veľa projektov, ktoré nie sú tak verejne známe, ale rovnako významné z hľadiska zlepšovania dopravy a jej bezpečnosti. Spomeniem napríklad nové trolejbusové depo a údržbovú základňu pre električky v Bratislave alebo nové strediská technicko-hygienickej údržby vlakov. Medzi časovo aj finančne náročné projekty patria štúdie realizovateľnosti. Jednou z najočakávanejších je štúdia Bratislavský železničný uzol, ktorá by mala povedať, ako budeme smerovať koľajovú dopravu v Bratislave.

Vo vašej gescii sú však aj projekty financované z eurofondov cez Nástroj na prepájanie Európy, čiže CEF. Ako sa vám darí v tejto oblasti?

Keďže zdroje z eurofondov sú prakticky vyčerpané a finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu obmedzené, dôležité je zabezpečenie financovania pre budúce projekty. Musíme sa popozerať po alternatívnych zdrojoch z rôznych finančných nástrojov. Jedným z nich je aj spomínaný CEF. Ide o balík peňazí určený na medzinárodné dopravné projekty, o ktorý súťažia projekty z celej Európy. Nám sa podarilo uspieť s projektmi v celkovej hodnote 714

Aktuálne plnenie cieľov Operačného programu Integrovaná infraštruktúra

Zrealizované:

24 km diaľnic a rýchlостných ciest

83 km ciest I. triedy

9 km železničných tratí

58 vozidiel MHD

V realizácii:

98 km diaľnic a rýchlостných ciest

20 km ciest I. triedy

16 km železničných tratí

8 km električkových tratí

58 vlakov a vozidiel MHD

miliónov eur. Ide najmä o projekty z oblasti železničnej a vodnej dopravy. Uspeli však aj projekty zamerané na rozvoj alternatívnych palív v doprave. Aj keď z Nástroja na prepájanie Európy je stavanie diaľnic veľmi limitované, podarilo sa nám spolufinancovanie výstavby diaľnice D3 Čadca, Bukov – Svrčinovec. Ďalším projektom z tohto balíka je aj výstavba nového cestného mosta Komárno – Komárom, ktorý pomôže odvieť tranzitnú dopravu z mesta Komárno.

Už ste načali tému eurofondov po roku 2020, keď začne nové programové obdobie. Ministerstvo dopravy a výstavby sa zúčastňuje na tvorbe podmienok pre čerpanie fondov EÚ, dá sa už teraz povedať, ako na tom budeme s podporou eurofondov v tomto období?

V súčasnosti Slovenská republika predsedá Vyšehradskej skupine a v oblasti dopravy koordinuje rokovania s Bruselom. Medzi spoločné priority, ktoré presadzujeme, patrí zosúladienie štrukturálnych fondov a finančného nástroja CEF tak, aby bolo možné investovať čo najviac peňazí na dobudovanie európskej dopravnej siete v jednotlivých krajinách, ponechanie súčasnej miery spolufinancovania projektov, zachovanie DPH ako oprávneného výdavku aj pri finančne náročnejších projektoch a zachovanie pravidla n+3 pri čerpaní eurofondov.

Vráťme sa ešte k realokácii. Máte pripravené projekty na financovanie, ktoré by ste vedeli vytriahnuť zo „šuflika“, ak by došlo k presunu financií z iných operačných programov do OPII? O aké oblasti dopravy by išlo?

Sme schopní efektívne využiť súčasné prostriedky a pripravení prijať aj ďalšie zdroje. Rokovania na túto tému stále prebiehajú. My sme v septembri pripravili pre vládu informáciu o možnosti úpravy finančných plánov vybraných operačných programov v prospech sektora dopravy v programovom období 2014 až 2020. Tento materiál obsahoval už konkrétne oblasti, ktoré by sme chceli podporiť. Napríklad budovanie integrovaných dopravných systémov či podpora smart mobility v mestskej a regionálnej doprave. Ale tiež aj podpora dopravy v rámci transformácie hospodárstva hornej Nitry a podpora pre Prešovský kraj. Naše diaľnice, rýchlостné cesty a aj cesty prvej triedy sú z pohľadu financovania tiež výrazne podhodnotené a vedeli by sme využiť aj väčší balík peňazí.

Na začiatku septembra ste odštartovali kampaň #ideminak, čo od nej očakávate, vozíte aj vy ľudí do práce vo svojom aute?

Táto moja iniciatíva priamo nesúvisí s eurofondmi, aj keď vo svojej podstate podporuje hlavnú myšlienku európskej dopravy – trvalú udržateľnosť. So začiatkom školského roka sa v plnej miere ukázalo, ako sme všetci závislí od automobilov. V spojitosti s dopravnou situáciou, ktorá je v Bratislave, má naša automobilová závislosť enormný dopad na zdržanie, ktoré mnohé médiá označujú ako kolaps dopravy. Preto som sa rozhodol motivovať občanov aj vlastným príkladom, aby viac spolu komunikovali a spájali sa. Veď veľakrát ani netušíme, že náš sused denne meria tú istú cestu ako my a rovnako sám v aute. Ide len o šírenie jednoduchej myšlienky, ktorá by mohla mať celkom pekný výsledok.

Text a foto: **Ministerstvo dopravy a výstavby SR**

PROJEKTY, KTORÉ NÁS REPREZENTUJÚ

V roku 2018 slávi kohézna politika Európskej únie 30. výročie. Z podkladov, ktoré pripravil Úrad vlády SR pre kampaň EÚ Emblematické projekty Cohesion 30, si Európska únia vybrala dva – Starý most v Bratislave a národný projekt Digitálna knižnica a digitálny archív (DIKDA).

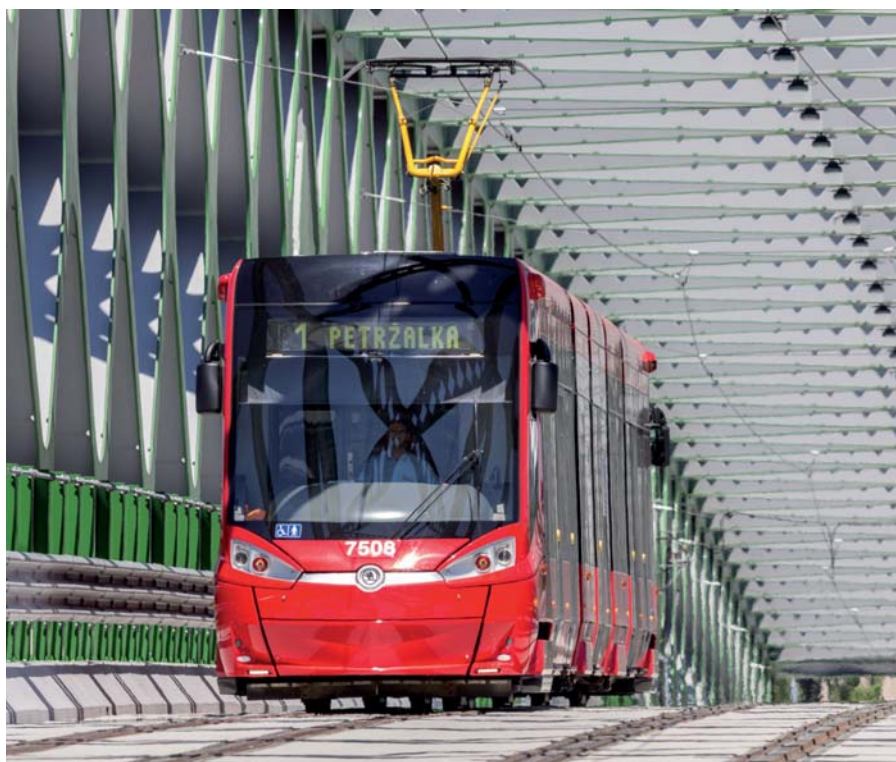
STARÝ MOST V BRATISLAVE

V rámci projektu z Operačného programu Doprava bola vybudovaná električková trať z Bratislavy-Starého mesta do mestskej časti Bratislava-Petržalka.

Projekt začínal na Štúrovej ulici a pokračoval k Starému mostu. Stavba pozostávala z rekonštrukcie dvoch križovatiek s električkovou traťou (Štúrova – Jesenského a Šafárikovo námestie), rekonštrukcie jednokoľajovej trate na dvojkolajnú, výstavby električkovej trate zo Šafárikovho námestia po Starý most a výstavby obojsmernej zastávky električiek na Štúrovej ulici.

Druhou časťou bola rekonštrukcia Starého mosta. Návrh zohľadnil minimálnu potrebnú výšku a šírku na základe splavnosti rieky Dunaj, ide o uznanú Európsku vodnú cestu – Koridor VII. Okrem toho električkové koľaje, chodníky pre peších a cyklistické chodníky vyžadovali rozšírenie mosta. Tieto úpravy boli takisto zohľadnené pri návrhu.

Treťou časťou bola nová stavba električkovej trate od Starého mosta po obratisko v oblasti Námestia hraničiarov v Petržalke. Túto časť predstavuje stavba estakády Artmedia nad Viedenskou cestou a stavba estakády nad Einsteinovou ulicou. Po Einsteinovu je električková trať umiestnená na existujúcom moste pozdĺž cesty, ďalej je odsunutá a je určená výhradne ako predĺženie električkovej trate do Petržalky. Pribudli tu aj obojsmerné zastávky elektri-

Električkou sa dostanete z Petržalky do centra Bratislavy rýchlo, bez ohľadu na dopravnú situáciu.

čiek Sad Janka Kráľa, Farského a Jungmannova.

Výsledky projektu prispievajú k zvýšeniu cestovného komfortu pre všetky skupiny osôb vrátane zdravotne znevýhodnených cestujúcich. Zásada rovnakého zaobchádzania, rodová rovnosť, dostupnosť sú princípy, ktoré tento projekt akcentuje, a tým pozitívne prispieva k posilňovaniu rovnosti príležitostí. Električková trať umožňuje Petržalča-

nom cestovať do centra mesta rýchlo, bez ohľadu na situáciu na cestách.

Výstavbu električkovej trate odštartoval eurokomisár pre regionálnu politiku Johannes Hahn koncom roka 2013. Hlavným cieľom projektu je rozvíjať prepravný systém, ktorý na seba prevezme rozhodujúci podiel prepravy cestujúcich v mestskej hromadnej doprave v hlavnom meste.

Text a foto: Úrad vlády SR

ZALISTUJTE SI V HERBÁRI Z 15. STOROČIA

Príprava starých dokumentov pred digitalizáciou v odbornom laboratóriu.

Čítať si v knihe starej niekoľko stoviek rokov alebo v novinách zo začiatku 20. storočia už nie je pre mnohých len ťažko splniteľným snom. Milovníci literatúry a historických dokumentov majú možnosť nájsť v digitálnej podobe diela, ku ktorým by sa inak asi nedostali.

Študenti a bádatelia môžu čerpať zo zdrojov, ktoré ešte pred pár rokmi ležali v depozitoch, „utajené“ pred verejnosťou. Tieto možnosti priniesla Slovenská národná knižnica (SNK) prostredníctvom projektu Digitálna knižnica a digitálny archív. Naše kultúrne dedičstvo postupne dostáva elektronickú podobu, čím sa stáva jednoducho prístupným pre široký okruh záujemcov.

„Začali sme digitalizáciou Dobšinského rozprávok a povestí a nádherne ilustrovanými svetovými rozprávkami. V elektronickej podobe nechýba ani historická odborná literatúra, napríklad o včelárstve. Najstaršou zdigitalizovanou knihou je herbár Herbarius z roku 1485,“ prezradila generálna riaditeľka SNK Katarína Krištofová.

Ak máte záujem prezrieť si niektoré z digitalizovaných diel, nájdete ich na stránke dikda.eu. Systém umožňuje v knihách listovať, rolovať, farebne si označovať pasáže, vyberať text po častiach alebo vcelku, prenášať text do textového editora, robiť si snímky i ukladať vo formáte pdf.

Rukopisy, aj lúbostné listy

Hlavným cieľom projektu bola digitalizácia viac ako 2,5 milióna novín, časopisov, odborných článkov zo zborníkov a periodík, máp, pohľadníc či archívnych dokumentov z fondov SNK a Slovenského národného archívu. Záujemcov možno prilákajú aj lúbostné listy, básne, vyznania lásky od Sládkoviča, Štúra či Hviezdoslava, historické kuchárky alebo snáre. Cez zdigitalizované rukopisy, diela, snímky či vysvedčenia môžete bližšie spoznať viaceré slovenské osobnosti. Zaujímavé sú napríklad cestovateľské fotografie Milana Rastislava Štefánika či ru-

kopis Krvavých sonetov Pavla Országha Hviezdoslava.

„Vďaka projektu v hodnote 40 miliónov eur, ktorý mal aj svoju investičnú časť, si knižnica vybudovala funkčnú infraštruktúru pre vysoko kvalitné digitalizačné a konzervačné centrum a zrekonštruovala tretinu svojich depozitov,“ vyzdvihla viaceré prínosy projektu generálna riaditeľka SNK.

Počet profesionálne digitalizovaných dokumentov a ich online sprístupnenie ako súčasť európskeho kultúrneho dedičstva posúva Slovenskú národnú knižnicu ako kultúrnu inštitúciu opäť bližšie k užívateľom a požiadavkám súčasnosti.

Do digitalizačného centra a späť

Dokumenty, ktoré mali prejsť digitalizáciou, bolo potrebné roztriediť, vyčistiť, zaevidovať v systéme a odviezť do digitalizačného centra vo Vrútkach. Po naskenovaní cestovali späť do knižnice, stále monitorované v systéme. V procese digitalizácie pracovalo spolu 22 manuálnych, poloautomatických a automatických skenerov s výkonnosťou niekoľko

tisíc stránok denne. „Dokumenty sa v nich museli rozčleniť podľa formátu, typu väzby a fyzického stavu. Vytvorené skeny potom pokračovali napríklad na úpravu obrazového súboru, tvorbu metadát a kontrolu kvality. Zjednodušene povedané, každý dokument získal svoj „rodný list“ a je pripravený na digitálne sprístupnenie a následné používanie,“ vysvetlila Katarína Štefanides Mažárová, hovorkyňa SNK.

Vzhľadom na rozsah projektu bolo jeho riadenie mimoriadne náročnou úlohou. Vyžadovalo si intenzívnu a koordinovanú spoluprácu manažérov, jednotlivých pracovísk SNK a externých partnerov.

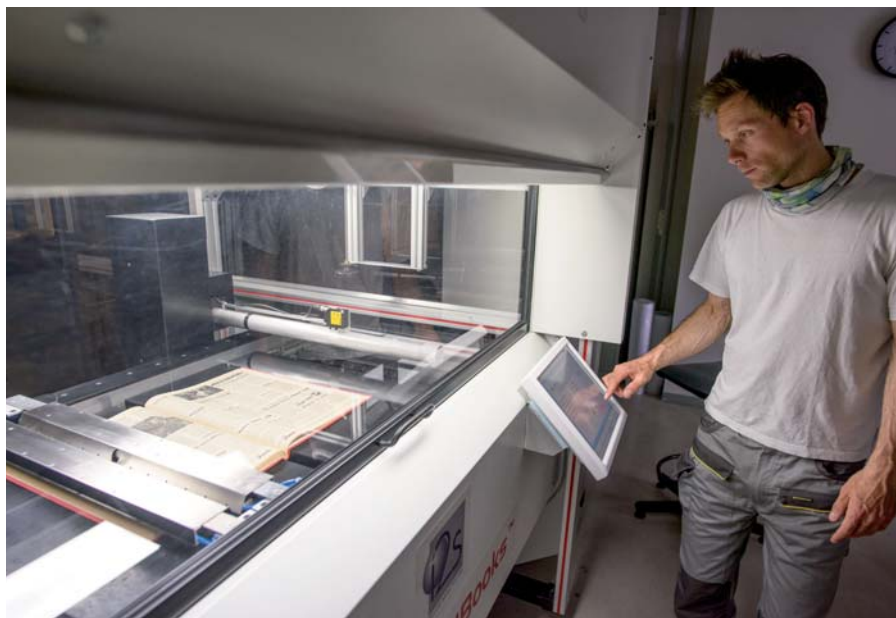
Ak máte záujem prezrieť si niektoré z digitalizovaných diel, nájdete ich na stránke dikda.eu. Systém umožňuje v knihách listovať, rolovať, farebne si označovať pasáže, vyberať text po častiach alebo vcelku, prenášať text do textového editora, robiť si snímky i ukladať vo formáte pdf. Slovenská národná knižnica však pre svojich čitateľov ponúka aj iný spôsob práce s digitálnymi kópiami – prostredníctvom Katalógu digitálnej knižnice. „Na základe tradičnej výnimky z knižničného zákona plnotextovo sprístupňujeme v našich priestoroch všetky zdigitalizované dokumenty – to znamená autorsky chránené i voľné diela a v súlade s Autorským zákonom ich môžu naši čitatelia aj využívať. Ku státisícom zdigitalizovaných diel tak majú prístup okamžite, bez toho, aby museli čakať, kým ich fyzicky niekto z depozitu prinesie,“ povedala hovorkyňa.

Pracovalo sa na 2, aj 3 zmeny

Digitalizáciu nášho kultúrneho dedičstva môžeme považovať za veľký mílnik, skok do budúcnosti. Od roku 2013 sa pracovalo na elektronizácii dokumentov v dvojzmennej prevádzke, v roku 2015 dokonca čiastočne aj v 3 zmenách. Trvalá udržateľnosť projektu je minimálne do roku 2020. „Počas jeho realizácie bolo vytvorených 172 nových pracovných miest, pričom na projekte pracovalo 211 z celkovo takmer 400 zamestnancov SNK. Po jeho ukončení ostalo u nás na trvalo udržateľných pozíciách pracovať

COHESION30

Na digitalizáciu tlačovín používajú v SNK aj plnoautomatický skener.

Digitalizáciu nášho kultúrneho dedičstva môžeme považovať za veľký mílnik, skok do budúcnosti. Od roku 2013 sa pracovalo na elektronizácii dokumentov v dvojzmennej prevádzke, v roku 2015 dokonca čiastočne aj v 3 zmenách. Trvalá udržateľnosť projektu je minimálne do roku 2020. „Počas jeho realizácie bolo vytvorených 172 nových pracovných miest, pričom na projekte pracovalo 211 z celkovo takmer 400 zamestnancov SNK,“ doplnila riaditeľka SNK Katarína Krištofová.

72 zamestnancov, 1 miesto zostalo zachované v Slovenskom národnom archíve,“ doplnila Katarína Krištofová.

Momentálne je pre SNK veľkým uznaním to, že projekt DIKDA bude reprezentovať Slovensko v rámci celoročných aktivít približujúcich 30. výročie vzniku kohéznej politiky Európskej únie. Dokopy bolo vybraných 30 projektov, ktorým bude počas zvyšku roka venovaná zvýšená medzinárodná mediálna pozornosť. Fotodokumentácia z realizácie týchto projektov bude tvoriť putovnú výstavu po európskych hlavných mestách.

Text: **Vladimír Tošovec**

Foto: **Slovenská národná knižnica**

PODPORA VÝSKUMU A VÝVOJA V PODNIKOKCH UŽ AJ V BRATISLAVSKOM KRAJI

Podpora inovačných, výskumných a vývojových aktivít v podnikoch je jednou z priorit Operačného programu Výskum a inovácie.

Doposiaľ bolo pre túto oblasť podpory vyhlásených 5 výziev v gestii Ministerstva hospodárstva SR určených pre projekty realizované na celom území Slovenska s výnimkou Bratislavského kraja. Operačný program Výskum a inovácie teraz prichádza s novou výzvou, ktorá umožní podporu projektov aj v Bratislavskom kraji.

Ministerstvo hospodárstva SR ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Výskum a inovácie vyhlásilo v priebehu rokov 2017 a 2018 5 výziev zameraných na podporu inovácií prostredníctvom priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja v podnikoch pre 5 rôznych domén inteligentnej špecializácie. K týmto sa v súčasnosti pridáva aj nová výzva určená pre projekty realizované v Bratislavskom kraji. Jej cieľom je podporiť inovačné aktivity v podnikoch v Bratislavskom kraji prostredníctvom aplikovaného výskumu, experimentálneho vývoja a tiež aktivitami zameranými na ochranu práv duševného vlastníctva.

Základné informácie o výzve:

Operačný program	Výskum a inovácie
Kód výzvy	OPVaI-MH/DP/2018/2.2.2-20
Alokácia (vyčlenené finančné prostriedky)	15 000 000 EUR
Oprávnené územie (miesto realizácie projektu)	Územie Bratislavského kraja
Oprávnení žiadatelia	mikro-, malé, stredné a veľké podniky registrované na území SR, od ktorých vzniku ku dňu predloženia žiadosti uplynulo minimálne 36 mesiacov (pri splnení všetkých ostatných podmienok)
Typ výzvy	otvorená
Uzávierky hodnotiacich kôl	1. kolo - 31. január 2019 2. kolo - 29. marec 2019
Kontakt na poskytovateľa	Ministerstvo hospodárstva SR, sekcia štrukturálnych fondov EÚ, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212, web: www.opvai.sk , e-mail: vyzvy@mhsr.sk

Každý podporený projekt musí preukázať súlad s niektorou z nasledujúcich domén inteligentnej špecializácie:

- Dopravné prostriedky pre 21. storočie,
- Priemysel pre 21. storočie,
- Zdravé potraviny a životné prostredie,
- Zdravie obyvateľstva a zdravotnícke technológie,
- Digitálne Slovensko a kreatívny priemysel.

Podporené môžu byť mikro-, malé, stredné aj veľké podniky a na realizácii projektov sa môžu v pozícii partnera podieľať aj výskumné organizácie. Oprávneným územím je výlučne územie Bratislavského kraja, pričom rozhodujúce je miesto realizácie projektu, nie sídlo žiadateľa/partnera, k dispozícii sú prostriedky vo výške 15 miliónov eur. Maximálna výška príspevku na jeden projekt je 1 milión eur, minimálna

výška 200-tisíc eur. Ide o otvorený typ výzvy, teda k jej uzavretiu dôjde až po vyčerpaní prostriedkov, respektíve na základe rozhodnutia poskytovateľa. Uzávierky prvého a druhého hodnotiaceho kola sú naplánované na 31. januára 2019 a 29. marca 2019. Uzávierky ďalších kôl budú nasledovať v dvojmesačných intervaloch.

Všetky potrebné informácie k vyhláseným výzvam môžu záujemcovia získať na webovom sídle operačného programu www.opvai.sk alebo prostredníctvom e-mailovej adresy vyzvy@mhsr.sk.

**Sekcia štrukturálnych fondov EÚ,
Ministerstvo hospodárstva SR**

PODNIKATELIA MÔŽU VYUŽIŤ EURÓPSKU PODPORU NA KREATÍVNE VOUCHERY

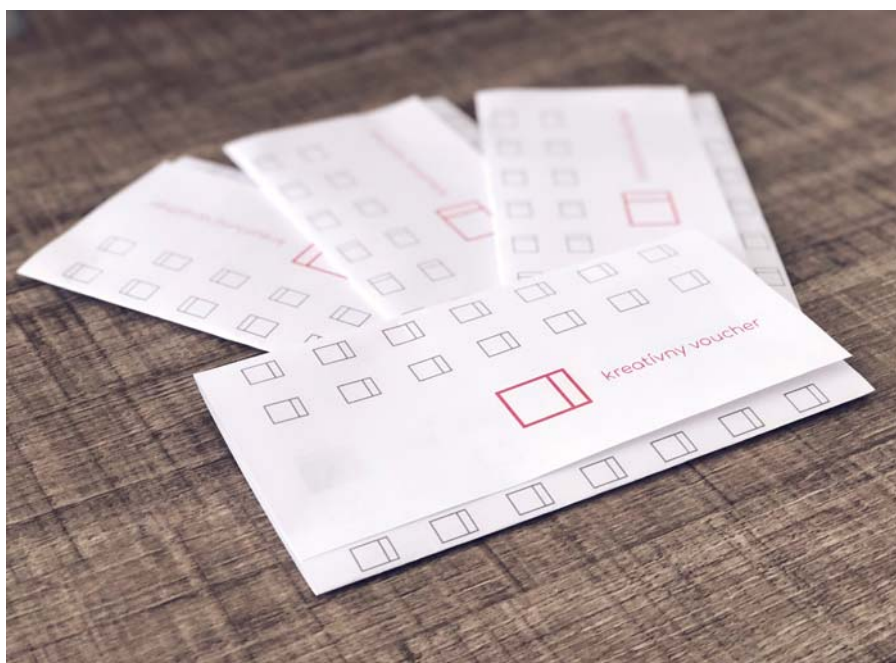
Malé a stredné podniky môžu získať kreatívne vouchery, ktorými sa dá pokryť až polovica nákladov na služby z odvetvia architektúry, dizajnu, programovania alebo reklamy a marketingu. Nová forma pomoci je súčasťou národného projektu Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku.

Architektonický návrh predajne, dizajn výrobku, logo, webová stránka alebo reklamná kampaň. Podnikatelia, ktorí majú záujem inovovať, môžu kreatívne vouchery použiť na desiatky rôznych činností v 4 podporovaných odvetviach. „Kreatívne vouchery pomôžu aj podnikateľom, ktorí profesionálne služby kreatívcov doteraz využívali minimálne alebo vôbec. Ak sa spolupráca osvedčí, môže pokračovať aj v budúcnosti. Na vouchery je v projekte vyčlenených 7,5 milióna eur. Naším cieľom je podporiť minimálne 1 500 malých a stredných podnikov,“ uviedla generálna riaditeľka Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (SIEA) Alexandra Velická.

Príspevok do 10-tisíc a 5-tisíc eur

Ako prvé boli zverejnené podmienky pre vouchery na služby architektov. V prvej výzve je na ne vyčlenených milión eur. Minimálna hodnota vouchera je 1 000 eur, maximálna 10-tisíc eur. Známe sú už aj podmienky tohtoročnej výzvy k voucherom na služby dizajnérov s celkovou využiteľnou sumou 500-tisíc eur. Maximálna hodnota vouchera v tomto odvetví je 5 000 eur. Rovnakú maximálnu hodnotu budú mať aj vouchery využiteľné v ďalších podporovaných odvetviach marketing a reklama a tiež programovanie.

Podnikatelia, ktorí získajú voucher, zaplatia celú zákazku a po predložení kompletnej dokumentácie im SIEA voucher spätne preplatí. Termín na využitie voucherov je limitovaný. Podnikatelia sa môžu

Kreatívne vouchery pomôžu podnikateľom, ktorí doteraz využívali odborné služby kreatívcov minimálne alebo vôbec.

„Kreatívne vouchery pomôžu aj podnikateľom, ktorí profesionálne služby kreatívcov doteraz využívali minimálne alebo vôbec. Ak sa spolupráca osvedčí, môže pokračovať aj v budúcnosti. Na vouchery je v projekte vyčlenených 7,5 milióna eur. Naším cieľom je podporiť minimálne 1 500 malých a stredných podnikov,“ generálna riaditeľka SIEA Alexandra Velická.

rozhodnúť, či podajú žiadosť do prvého kola hodnotenia s termínom ukončenia realizácie svojho projektu do 31. októbra 2018, alebo do druhého kola s termínom ukončenia do 31. januára 2019.

Najskôr treba vybrať dodávateľa

Okrem samotnej výzvy na predkladanie žiadosti o voucher, ktorá obsahuje podmienky poskytnutia kreatívneho vouchera, je na stránke národného projektu www.vytvor.me zverejnená aj príručka pre žiadateľa s návodom, ako postupovať. Prvým

krokom je výber dodávateľa kreatívnej služby, ktorý treba urobiť ešte pred samotnou online registráciou žiadosti o voucher. K dispozícii sú vzorové formuláre k vypracovaniu zadania pre zhotovenie cenovej ponuky, určené na ulahčenie kalkulácie ceny za služby a diela, a tiež formuláre k vyhodnoteniu cenových ponúk, ktoré si žiadateľ musí zabezpečiť najmenej od troch potenciálnych dodávateľov.

S prípravou žiadosti pomôžu

Registovať vouchery je možné počas pracovných dní v čase od 12.00 do 20.00 hod. „Od momentu zaregistrovania sú

Od momentu zaregistrovania sú pre podnikateľa v systéme rezervované prostriedky na jeho voucher. S prípravou samotnej žiadosti už podnikateľom pomôžu pracovníci SIEA, ktorí doplnia údaje z dostupných verejných zdrojov a tiež predbežne overia, či ide o oprávneného žiadateľa a oprávneného realizátora. Takto spracovanú žiadosť pošlú žiadateľovi elektronicky na jej skompletizovanie a finalizáciu.

Ako prvé boli zverejnené podmienky pre vouchery na služby architektov.

pre podnikateľa v systéme rezervované prostriedky na jeho voucher. S prípravou samotnej žiadosti už podnikateľom pomôžu naši pracovníci, ktorí doplnia údaje z dostupných verejných zdrojov a tiež predbežne overia, či ide o oprávneného žiadateľa a oprávneného realizátora. Takto spracovanú žiadosť pošlú žiadateľovi elektronicky na jej skompletizovanie a finalizáciu,“ dodala Alexandra Velická.

Galéria realizátorov

Potenciálnych dodávateľov si môžu podnikatelia vybrať z Galérie realizátorov,

ktorá je sprístupnená na stránke národného projektu. V galérii sú už zaregistrovaní prví oprávnení realizátori, ktorí so SIEA podpísali zmluvu o spolupráci. Pokiaľ dodávateľ s najnižšou cenovou ponukou nemá v Galérii realizátorov uvedený profil svojej činnosti, musí si podať žiadosť o zápis do Zoznamu oprávnených realizátorov do piatich dní od predloženia žiadosti o kreatívny voucher. Zoznam oprávnených realizátorov – potenciálnych dodávateľov služieb, ktorí musia podnikáť v príslušnom odvetví minimálne rok, SIEA priebežne

aktualizuje. Galéria sa bude naplňovať a aktualizovať počas celého trvania projektu, ale čím skôr v nej bude dodávateľ kreatívnej služby zverejnený, tým ľahšie ho podnikatelia nájdu a oslovia.

Národný projekt Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku je financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom Operačného programu Výskum a inovácie.

**Slovenská inovačná
a energetická agentúra**
Foto: Depositphotos, SIEA

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

Podpora rozvoja
kreatívneho
priemyslu
na Slovensku

SIEA
SLOVENSKÁ INOVAČNÁ
A ENERGETICKÁ AGENTÚRA

ÚSPEŠNÉ HODNOTENIE OPTIKOU PREINVESTOVANÝCH 11 MILIÁRD EUR

Prostredníctvom peňazí, ktoré k nám prúdia z Európskej únie, sa Slovensko neustále posúva dopredu. Výsledky možno vidieť hneď v niekoľkých oblastiach. O tom, že eurofondy majú na Slovensku zmysel, svedčí aj množstvo úspešných projektov z predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013.

Postavili sa z nich diaľnice, zrekonštruovali cesty I, II. a III. triedy, zmodernizovali električky a vlaky, chráni sa životné prostredie či investuje do nemocníc, moderného školstva a informatizácie spoločnosti. Na úspešné projekty, ktorých výsledky je možné vidieť po celom Slovensku, putovalo v predchádzajúcom období viac ako 11 miliárd eur z Kohézneho fondu a z Európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Zhodnotenie programového obdobia rokov 2007 – 2013 bolo témou medzinárodnej konferencie s názvom Hodnotenie fondov EÚ – sme schopní poučenia?, ktorá sa konala 13. septembra 2018 v Bratislave. Záštitu nad podujatím prevzal podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši, organizátorom bol práve jeho úrad v spolupráci so Slovenskou evaluačnou spoločnosťou. Konferencia sa uskutočnila v rámci slovenského predsedníctva vo Vyšehradskej skupine. O svoje skúsenosti sa na nej podelili okrem slovenských expertov aj zástupcovia Európskej komisie, Maďarska, Poľska, Českej republiky a Rumunska.

Jedným z cieľov bolo riešiť odporúčania, ako aj ich využitie, v aktuálnom programovom období 2014 – 2020. Stretli sa mnohí odborníci, ktorí majú záujem vymieňať si doterajšie skúsenosti a hľadať najlepšie riešenia a prístupy využitia výsledkov hodnotení eurofondov. „Verejné zdroje si aj na Slovensku čoraz viac vyžadujú odpovede, či realizované investície naozaj priniesli to, čo mali, či boli výsled-

Vicepremiér Richard Raši na konferencii Hodnotenie eurofondov – sme schopní poučenia? v Bratislave.

ky dosiahnuté efektívne a či zodpovedajú plánom. Kvalitné hodnotenie tak umožňuje dosiahnuť vyššiu efektivitu a účinnosť verejnej politiky,“ vysvetlil vicepremiér Richard Raši.

Deň pred konferenciou, v stredu 12. septembra, zorganizoval Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu (ÚPVII) ako sprievodné podujatie workshop, ktorý bol určený práve pre hodnotiteľov. Ich každodennou prácou je hodnotiť, či sú verejné zdroje využívané efektívne. Hodnotitelia si zahrli inovatívnu stolovú hru, niečo ako eurofondové

„Verejné zdroje si aj na Slovensku čoraz viac vyžadujú odpovede, či realizované investície naozaj priniesli to, čo mali, či boli výsledky dosiahnuté efektívne a či zodpovedajú plánom. Kvalitné hodnotenie tak umožňuje dosiahnuť vyššiu efektivitu a účinnosť verejnej politiky,“ podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši.

monopoly. Hru viedol špecializovaný zahraničný tím expertov a tvorcov simulácie z Poľska z výskumnej spoločnosti EGO.

„Hodnotenie verejných zdrojov, ku ktorým patria aj eurofondy, je tým nástrojom a prostriedkom, ktorý poskytuje odpovede na otázky o dosiahnutých výsledkoch a účinnosti použitých zdrojov,“ vysvetlila generálna riaditeľka sekcie Centrálny koordinačný orgán ÚPVII Denisa Žiláková s tým, že hodnotenie musí byť kvalitné.

Jedno investované euro vytvorilo ďalšie dve

V konečnom dôsledku možno povedať, že Slovensko je jedným z úspešných príkladov procesu súčinnosti s Európskou úniou. Znamená to napríklad, že jedno euro investované na Slovensku do roku 2015 vytvorilo ďalšie dve eurá HDP. Výsledkom je i to, že v roku 2017 sa zvýšil HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily na úroveň 77 percent priemeru únie v porovnaní s rokom 2003, keď bol na úrovni 55 percent priemeru EÚ. Veľmi významným a dôležitým efektom európskych fondov je i zvyšovanie zamestnanosti, vytvorilo sa viac ako 88-tisíc nových pracovných miest. „Ku každému euru investícií zo štátneho rozpočtu sa pridali štyri eurá z eurofondov. A ideme ďalej, v aktuálnom období 2014 až 2020 je pre Slovensko vyčlenených viac ako 15 miliárd eur,“ dodal podpredseda vlády.

Viditeľné výsledky v regiónoch

Veľmi veľa sa v minulom programovom období investovalo z európskych fondov do regionálneho rozvoja. Opravy má za sebou 59 kultúrnych pamiatok, rekonštrukciou prešlo 638 verejných priestranstiev. Finančná pomoc smerovala i na zariadenia sociálnych služieb, buď sa postavili nové, alebo zmodernizovali už existujúce.

Výsledky sú viditeľné aj v oblasti dopravy. Z fondov Európskej únie sa postavilo 155 kilometrov nových diaľnic a rýchlostných ciest, zmodernizovalo 644 kilometrov ciest I. triedy, ale tiež sa opravilo 1 210 kilometrov regionálnych ciest II. a III. triedy. Toto číslo predstavuje vzdušnú vzdialenosť z Bratislavy do Londýna. „V prípade investovania do diaľnic sa ukázalo, že

Okrem odborných prezentácií bol na konferencii priestor aj pre otázky z publika.

Z fondov Európskej únie sa v predchádzajúcom programovom období 2007 – 2013 postavilo 155 kilometrov nových diaľnic a rýchlostných ciest, zmodernizovalo 644 kilometrov ciest I. triedy, ale tiež sa opravilo 1 210 kilometrov regionálnych ciest II. a III. triedy. Toto číslo predstavuje vzdušnú vzdialenosť z Bratislavy do Londýna.

pripojenie na celoeurópsku dopravnú sieť zlepšilo ekonomickú aj sociálnu situáciu okresov Slovenska. Zároveň stúpili mzdy, znížila sa miera nezamestnanosti, tiež narástol počet bytov a podnikov, vytvorili sa lepšie podmienky pre podnikanie,“ vysvetlil Richard Raši.

Prostredníctvom eurofondov mohli dve najväčšie slovenské mestá zmodernizovať svoju mestskú hromadnú dopravu. Vozové parky oboch dopravných podnikov sa rozšírili. Bratislava a Košice sa tešia z nových električiek, tie košické navyše jazdia po obnovených tratiach. V Bratislave pribudlo k mestskej hromadnej doprave 120 moderných nízkopodlažných trolejbusov. Vozový park si rozšírila aj Železničná spoločnosť Slovensko. Vďaka fondom Európskej únie u nás jazdí 67 nových moderných vlakov.

Ekológia je stále aktuálnou témou

Slovensko zaznamenalo rozvoj aj v oblasti životného prostredia. V tomto smere priniesli eurofondy šancu pripojiť obyvateľov na rozvody pitnej vody či na kanalizáciu. Okrem toho možno za veľký úspech považovať rekonštrukciu viacerých čističiek odpadových vôd či uzavretie 49 skládok odpadu. Téma ochrany životného prostredia je v dnešnej dobe mimoriadne dôležitá, a tak nesmieme premeškať žiadnu príležitosť, ako jej pomôcť. Peniaze z európskych fondov putovali aj do modernizácie zdravotníctva, zdravotníckych zariadení, vzdelávania a do modernizácie škôl.

Veľmi aktuálnou je téma digitalizácie. Cez eurofondy sa podarilo previesť do elektronickej podoby napríklad množstvo diel a objektov Múzea SNP v Banskej Bystrici, ale aj audiovizuálnych diel v Slovenskom filmovom ústave. V oblasti konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu má modernejšie verejné osvetlenie viac ako 600 obcí a miest, čo predstavuje každú piatu samosprávu na Slovensku. Reťaz svietidiel dlhá viac ako 1 100 kilometrov by osvietila trasu z Bratislavy do Paríža.

Text a foto: Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu

AJ SLOVENSKÉ MESTÁ SA MENIA NA SMART CITIES

Slovné spojenie Smart City vyvoláva v mnohých obraz pretechnizovaného mesta, kde všetko riadia technológie, niekedy až do takej miery, že človek je len akýmsi pozorovateľom. Skutočnosť a reálna prax sú však trochu iné.

Nielen technologické „vychytávky“, ale aj dobré a efektívne nápady, ako zlepšiť život ľuďom v mestách i obciach, patria medzi smart riešenia. Aj na Slovensku už začala premena miest na také, ktoré skvalitňujú život svojim obyvateľom prostredníctvom inteligentných riešení. Ako príklad môžeme spomenúť Poprad, Nitru, Trenčín, Žiar nad Hronom, ale aj viaceré ďalšie, kde funguje inteligentné osvetlenie, prípadne testujú alternatívne druhy dopravy. Ide o dlhodobý proces a jeho výsledky je v súčasnosti len ťažko možné predpovedať.

Slovenská vláda schválila v júli tohto roku finančný mechanizmus, ktorý predstavuje významný krok vedúci k takejto zmene. Naše mestá by mali mať viac možností na podporu zavádzania inteligentných riešení. „Najneskôr do konca tohto roka vyhlásia príslušné ministerstvá výzvy, ktoré podporia nápady slovenských miest, ako zefektívniť svoju činnosť, a prispieť k zlepšeniu podmienok života svojich obyvateľov,“ uviedol Richard Raši, podpredseda vlády pre investície a informatizáciu.

Prvým krokom pri opatreniach na podporu Smart Cities u nás bude vytvorenie webovej platformy, druhým zafinovanie súboru aktivít a tretím spomínané vyhlásenie výziev. Webová stránka má vzniknúť do konca roka a má sústreďovať potrebné informácie na jednom mieste. Majú tu byť zverejnené výzvy, informácie pre samosprávy, inšpiratívne projekty či linky na expertov. Podľa

Smart cities je koncept, ktorý využíva digitálne a komunikačné technológie na zvýšenie kvality života v mestách.

Slovenská vláda schválila v júli tohto roku finančný mechanizmus, ktorý predstavuje významný krok vedúci k preмене slovenských miest. Naše mestá by mali mať viac možností na podporu zavádzania inteligentných riešení. „Najneskôr do konca tohto roka vyhlásia príslušné ministerstvá výzvy, ktoré podporia nápady slovenských miest, ako zefektívniť svoju činnosť,“ povedal Richard Raši, podpredseda vlády pre investície a informatizáciu.

Richarda Rašiho by malo vzniknúť poradenské call centrum slúžiace hlavne pre menšie mestá. Do pilotnej schémy

budú zapojené všetky operačné programy, ktoré ponúkajú riešenia použiteľné pre inteligentné mestá.

Okrem financovania z európskych fondov majú byť v ponuke aj riešenia s hybridným financovaním, môžu byť financované zo štátneho rozpočtu, Európskej investičnej banky i z bruselských horizontálnych programov. Podľa vicepremiéra Rašiho sa však treba sústrediť na čerpanie zdrojov z Európskej únie a vytvoriť motivujúce prostredie pre samosprávy, aby sa uchádzali o ponúkané riešenia a zavádzali ich do praxe. V rámci Smart Cities budú podporované oblasti energetiky, odpadového hospodárstva, dopravy, životného prostredia či automatizácie. O tom, že s premenou miest sme začali už aj na Sloven-

Poprad

V roku 2016 tu prijali program rozvoja mesta s výhľadom do roku 2040. Ide o rozvojovú stratégiu, ktorá definuje mesto ako Smart City v piatich základných špecifických cieľoch – smart ekonomika, kvalita života, cestovný ruch, partnerstvo a smart governance (inteligentné riadenie). V rámci smart ekonomiky napríklad definovali prioritu ekomesta a energetickú bezpečnosť s opatrením energetická sebestačnosť územia s cieľom koncepčne riešiť energetiku na území mesta rešpektujúc lokálne podmienky a potenciály, čo je predpokladom na stabilný a udržateľný rozvoj a takisto prinesie nemalé úspory energie. Poprad zároveň spolupracuje s fínskym mestom Oulu, ktoré patrí medzi jedno z najlepších fungujúcich smart miest na svete.

Nitra

Aj tu plánujú využívať verejné služby prostredníctvom najnovších technológií a patriť k lídrom v rámci konceptu Smart City. Zámer schválili v mestskom zastupiteľstve v roku 2016. Medzi hlavné ciele a oblasti patrí mobilita, životná úroveň, inteligentná energia a energetický manažment. V oblasti mobility plánujú inteligentnú a modernú verejnú dopravu s postupným zapojením elektrobusev. Dôležitou bude aj regulácia parkovania v centre mesta, jej funkčnosť podporia moderné technológie. V oblasti životnej úrovne bude mesto pokračovať v budovaní inteligentných riešení (smart aplikácie, notifikáčne systémy, inteligentné lavičky), ako aj v zlepšení kvality verejných priestranstiev s doplnením zelene.

Trenčín

Pod hradom Matúša Čáka majú takisto ambíciu stať sa smart mestom. V júni tohto roku sa rozhodli využiť aktuálne vyhlásenú dotačnú výzvu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá finančne podporí realizáciu smart riešení v slovenských mestách. Mesto vyhlásilo tri oblasti využitia takýchto riešení – komunikácia s občanmi, starostlivosť o seniorov a kino Hviezda. „Do súťaže sa zapojila pestrá skupina 13 záujemcov – od študentov vysokých škôl až po renomované firmy. Veľkou výhodou bol aj fakt, že mesto sa nemuselo k ničomu zaväzovať. Enormný záujem potvrdil, že inteligentné riešenia predstavujú budúcnosť nášho mesta,“ zhodnotil priebeh súťaže viceprimátor Trenčína Patrik Žák.

sku hovoria príklady z východu, stredú i západu krajiny.

Ani ostatné mestá nechcú zostať pozadu

Najväčší záujem v mestách je o riešenia v doprave, hlavne o tie, ktoré zefektívňujú premávku. Trnava, Trenčín, Banská Bystrica, Dolný Kubín, Prešov a Hlohovec prejavili záujem o implementáciu smart riešenia za pomoci iniciatívy Chceme smart mesto. V Trnave plánujú využiť nové technológie na lepšie previazanie a skvalitnenie služieb občanom i samotnej práce mestského úradu, zrýchlenie a prepojenie komunikácie s občanmi. Využitie smart technológií je zaujímavé pre mladú generáciu, ktorú takto podnietia k záujmu o veci verejné.

Smart Cities klub

Už štyrikrát sa na Slovensku konala konferencia Slovensko na ceste k Smart Cities, ktorú organizujú Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, Smart Cities klub a Slovenská

Medzi slovenské mestá, ktoré využívajú smart riešenia, patrí aj Žiar nad Hronom.

inovačná a energetická agentúra. Podujatie je určené primátorom slovenských miest, expertom z tejto oblasti, vedúcim pracovníkom štátnej správy a významným zahraničným autoritám.

V Žiari nad Hronom dnes už okrem odpadového hospodárstva, ktoré je v spolupráci so Smart Cities klubom prioritnou témou, riešia aj ekologické osvetlenie, inteligentné parkovanie, zadržovanie dažďovej vody v území, tepelný a energetický manažment budov, monitorovanie prejazdu vozidiel cez mesto i monitorovanie kvality ovzdušia.

Samosprávy potrebujú viac informácií

Združenie miest a obcí Slovenska realizovalo na prelome mája a júna tohto roku prieskum venovaný agende smart. Podľa jeho výsledkov je táto téma perspektívna, ale samosprávy k nej nemajú dostatok informácií. Viac ako 15 percent respondentov uviedlo, že majú všetky potrebné informácie, 69 percent starostov a primátorov má čiastočné informácie, zvyšných takmer 16 percent účastníkov prieskumu konštatovalo, že nemá o tejto agende vôbec žiadne informácie.

Po zbere údajov sú výsledky prieskumu spracované ako podklady na ďalšiu prácu v rámci národného projektu ZMOS s názvom Modernizácia miestnej územnej samosprávy, ktorý realizujú vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa.

Text: **Vladimír Tošovec**

Foto: **Depositphotos, ziar.sk**

VÝSKUM BEZ EUROFONDOV STRÁCA DYCH

Žilinská univerzita v Žiline oslavuje 65 rokov. Od svojho vzniku sa okrem výučby študentov zaoberá aj výskumom so zameraním na oblasť dopravy a technickej praxe. Aj k tomu slúži Univerzitný vedecký park a Výskumné centrum financované z Operačného programu Výskum a vývoj.

Univerzita bola úspešná vo využívaní eurofondov už v predchádzajúcom programovom období 2007 – 2013. V rámci Operačného programu Výskum a vývoj vyčerpala za toto obdobie viac ako 61,5 milióna eur a mala 34 úspešných projektov. O výskumnej práci na pôde Žilinskej univerzity, modernizácii i o živote študentov hovorí rektor Jozef Jandačka.

Výskumné centrum Žilinskej univerzity sídli v nízkoenergetickej inteligentnej budove. Môžete ju bližšie opísať? Čo všetko v nej majú zamestnanci k dispozícii?

Ide o výskumnú inteligentnú budovu, v ktorej prebieha riadenie a meranie parametrov v jednotlivých miestnostiach budovy nezávisle. Znamená to, že je k dispozícii infraštruktúra pre výskum a vývoj zariadení pre inteligentné budovy, ktoré môžu výskumníci a vývojári testovať nezávisle na prevádzke budovy na svojich pridelených meracích bodoch. Zamestnanci majú k dispozícii okrem merania základných parametrov prevádzky, ako sú teplota, vlhkosť, CO₂ a pod. aj možnosť vstupu do systému budovy cez voľné rozhrania. Môžu danú entitu nielen testovať, ale ju aj riadiť. Budova má k dispozícii viacero nezávislých zdrojov tepla a chladu, pri ktorých sa využívajú obnoviteľné zdroje energií.

Vedeli by ste si dnes predstaviť Žilinskú univerzitu bez Vedeckého parku a Výskumného centra?

Rektor Žilinskej univerzity Jozef Jandačka.

Nie, neviem si to predstaviť, a to hneď z viacerých dôvodov. Výskumné centrum a Univerzitný vedecký park sú etablovanou súčasťou Žilinskej univerzity v Žiline. Spájajú výskumníkov celej univerzity v multidisciplinárnom výskume, najmä pre výstupy v aplikovanom výskume. Výskumné centrum a Univerzitný vedecký park svojou infraštruktúrou a personálnym obsadením dopĺňajú a rozširujú vedeckovýskumnú oblasť celej univerzity. Tieto 2 inštitúcie sú z personálneho hľadiska nástupným pracoviskom pre post doktorandov a mladých vedeckovýskumných pracovníkov, ktorí budú tvoriť základ pre ďalší personálny rozvoj univerzity.

Pred rokom v lete bola medializovaná téma eurofondov, konkrétne výzva na podporu priemyselných výskumno-vývojových centier, v ktorej došlo k viacerým otáznym situáciám a vtedajší minister školstva pozastavil vyplatenie financií pre už schválené projekty v rámci tejto výzvy. Žilinská univerzita mala v tejto výzve 7 žiadostí, v 3 prípadoch bola úspešná. Ako sa táto situácia vyvinula s odstupom roka? Projekty priemyselných výskumno-vývojových centier mali svoje opodstatnenie. Žilinská univerzita sa zapojila do prípravy projektov a následne aj do ich samotného riešenia. Zmluvy na riešenie boli podpísané v júli a auguste

2017 a naši zamestnanci začali pracovať na výskumných zámeroch, ktoré vychádzali z dlhodobých požiadaviek priemyslu, a teda firiem, s ktorými Žilinská univerzita spolupracuje niekoľko rokov. Aj napriek pozastaveniu financovania sa v niektorých projektoch pokračovalo vo výskume, aj keď ho nebolo možné realizovať v takom rozsahu, ako sa pôvodne plánovalo. Firmy, ktoré sú hlavným prijímateľom a riešiteľom týchto projektov, majú na samotnom výskume enormný záujem,

Ide predovšetkým o znižovanie energetickej náročnosti ich prevádzkovania, no obnova sa dotkne aj vonkajšieho vzhľadu budov. Väčšinu projektov v oblasti modernizácie budov čerpáme zo štrukturálnych fondov z Operačného programu Kvalita životného prostredia. V súčasnosti pripravujeme realizáciu projektu znižovania energetickej náročnosti budov internátov bloku A, B, C, D na Veľkom Diele, učebni v budovách B a C na Letisku Žilina v Dolnom Hričove, ako aj realizáciu projektu Zlepšenie

riu dopravnej a manipulačnej techniky na Strojníckej fakulte. Výskum súvisí s problematikou brzdenia nákladných vagónov vybavených klátikovými brzdami. Pre zníženie hluku boli navrhnuté nové trecie materiály, ktoré majú iné vlastnosti ako šedá liatina. Nami navrhnutý brzdový stav bol ocenený Cenou veľtrhu na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Nitre v roku 2017.

V univerzitnej knižnici majú študenti k dispozícii okrem moderných priestorov aj relaxačnú zónu, minulý rok ste dali do prevádzky prvú smart lavičku v Žilinskom kraji, ktorá využíva solárne panely. Takže okrem veľkých projektov a rekonštrukcií myslíte aj na bežný život študentov. Aká je spätná väzba z ich strany?

Vytváranie čo najlepších podmienok pre štúdium je primárnym a najdôležitejším zámerom Žilinskej univerzity. Okrem menších projektov, ako bola smart lavička a vytváranie relaxačných zón sme realizovali v nedávnej minulosti kompletnú rekonštrukciu učebni v budove AS, rekonštrukciu vnútorného vybavenia internátov, ako i parkovacích plôch pri internátoch, čo bolo zo strany študentov prijímané veľmi pozitívne. Preto vo svojich snahách pokračujeme a v súčasnosti pripravujeme rekonštrukciu telocvične na Fakulte bezpečnostného inžinierstva, rekonštrukciu prednáškovkej auly v budove AR a mnohé ďalšie aktivity. Našou snahou naďalej zostáva vytváranie čo najlepšieho sociálneho zázemia nielen pre študentov, ale aj zamestnancov univerzity.

Funkcia rektora Žilinskej univerzity je určite náročná na čas i energiu. Čo je vašim najobľúbenejším spôsobom oddychu vo voľnom čase?

V svojom voľnom čase sa venujem najmä práci v záhrade, čo mi jednak prináša zmenu psychickej záťaže za fyzickú a v neposlednom rade tam vidieť krásu sily prírody a jej pretvárania.

Monika Suchaničová
Foto: Filip Lehotský

Budovy Univerziténeho vedeckého parku sú na fotografii úplne vpravo.

keďže jeho výsledky by mohli vyzdvihnúť nielen Slovenskú republiku, ale aj možné komerčné aktivity s vysokou pridanou hodnotou. V súčasnosti je však intenzita výskumu závislá od dofinancovania zo zdrojov Európskej únie, keďže nefinancovaním projektov stráca samotný výskum svoju konkurencieschopnosť a v blízkej budúcnosti začne prichádzať aj o svoju unikátnosť.

Okrem vedeckej a pedagogickej činnosti modernizujete aj budovy školy a internáty. Môžeme sa pozrieť aj na túto oblasť, čo je hlavným prínosom týchto prác, a čo máte naplánované do blízkej budúcnosti?

environmentálnych aspektov Žilinskej univerzity v Žiline prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry, ktorý bude financovaný z Integrovaného regionálneho operačného programu. Realizáciou týchto projektov dávame dôraz na atribút prostredia.

Svoje laboratórium má na univerzite aj projekt, ktorého cieľom je hľadať riešenia na zníženie hlučnosti brzdenia kolajových vozidiel. Môžete predstaviť, ako toto laboratórium pracuje?

Pre účely výskumu v oblasti znižovania hluku pri brzdení bol postavený skúšobný stav brzdnych komponentov kolajových vozidiel – RAILBCOT v laborató-

Z BÝVALÉHO DOMU PIONEROV VYRÁSTOL REPREZENTAČNÝ PALÁC

Generácia novembra '89 si ešte pamätá na akcie v budove, v ktorej sa hrdo nosili červené šatky a modré košele. Dom pionierov v 50. rokoch minulého storočia vytlačil z miesta pôvodné banky a finančné domy a na niekoľko desiatok rokov sa v historickej budove udomácnila mládežnícka ideologická organizácia.

Rosenfeldov palác v Žiline z roku 1907 pripomína svojou architektúrou viedenský Belvédér, od roku 2009 je národnou kultúrnou pamiatkou.

Honosný dom postavený na začiatku 20. storočia ako sídlo bankára Ignáca Rosenfelda si od svojho vzniku prežil svoje. Keď ho prednádavnom začalo vedenie žilinskej radnice rekonštruovať, budova už 4 roky zívala prázdnotou. Do roku 2011 v nej pôsobilo mestské Centrum voľného času, ktorého členov začali postupne ohrozovať opadajúce omietky, rúcajúce sa stropy, hniloba, stuchlina. Budovu

v havarijnom stave muselo vedenie mesta zatvoriť.

Pred 3 rokmi začala, konečne, radnica s generálnou obnovou. Z rozpadajúcej sa zatuchnutej stavby sa postupne stávala najväčšia kultúrna pamiatka Žiliny. Podarilo sa ju zachovať nielen ako vzácny historický artefakt, ale aj ako umeleckú hodnotu s jej pôvodnými remeselnými a umeleckými detailmi. To, čo bolo oku dlho neviditeľné, vystúpilo zrazu do popredia. Na povrch

sa pri obnove drali ošetrované pôvodné maľovky, zreštaurované a obnovené pôvodné zábradlia, okná, drevené obklady stien, kovaný plot, nový dych a kvalitu dostalo pôvodné monumentálne schodisko.

Podkrovie sa tiež zmenilo na nepoznanie. Z pôvodných skladových priestorov a domova náhodne prilietavajúcich holubov sa stala nebyvalá, veľkoryso stvárnená expozícia zachytávajúca prácu miestneho bábkového divadla.

Rôzne druhy podujatí robia z Rosenfeldovho paláca jedno z kultúrnych centier Žiliny.

Rosenfeldov palác teda po obnove ožil a prispôobil svoje priestory nielen na reprezentačné účely mesta, v ktorých sa začiatkom roka stretli nemecký a slovenský prezident, ale vyrástol ako nový kultúrny stánok so svojim sebavedomým obsahom.

Základom obnovy bola myšlienka vybudovať kultúrnu inštitúciu, v ktorej to

bude žiť, a ktorej bude „pasovať“ úloha mestského paláca.

A podarilo sa. Kvalita kultúrnych podujatí, ktoré sa tu doteraz konali, napovedá, že popri iných úspešných projektoch takéhoto zamerania v Žiline (a nie je ich málo) existuje ďalší, ktorý nekopíruje, nesupluje, naopak, vie si nájsť svojho autentického diváka. Vernisáže, diskusie,

komorné koncerty, historické prednášky, premietanie klubových filmov sú v paláci zamerané na menšinového návštevníka zaujímajúceho sa v mnohých prípadoch o Žilinu a jej históriu.

Takýmto svedectvom je nebývalý autorský cyklus Genius loci. V rámci série diskusií jej autori hľadajú a sumarizujú dobových svedkov miestnych organizácií v Žiline. Zaznamenávajú autentické spomienky ľudí v inštitúciách mesta. Takto sa podarilo zmapovať sekvencie života Umeleckej školy Ladislava Árvaya, miestneho atletického klubu, život divadla Maják, Štátneho komorného orchestra, aktivity tanečných škôl a mnoho ďalších inštitúcií a osobností Žiliny. Rosenfeldov palác má teda opäť po rokoch svoje miesto a dôstojnú úlohu v živote mesta a jeho obyvateľov.

Názov projektu: **Rosenfeldov palác – nové centrum kultúry v Žiline**

Program: **SK05 – Kultúrne dedičstvo**

Schválený projektový grant:

590 923 eur

Doba realizácie: **10/2014 – 04/2017**

Pôvodné monumentálne schodisko je opäť jedným z hlavných atraktivít secesnej stavby.

Názov projektu: **Rekonštrukcia nevyužívanej kultúrnej pamiatky Rosenfeldov palác v Žiline pre posilnenie kultúrneho potenciálu regiónu**

Operačný program: **Regionálny operačný program**

Prioritná os: **3 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu**

Ciel' projektu: **Zachovanie, aktívna a atraktívna prezentácia kultúrneho dedičstva prostredníctvom nových kultúrno-spoločenských a osvetových služieb v revitalizovanom secesnom paláci**

Nenávratný finančný príspevok:

967 803 eur

Doba realizácie: **06/2015 – 07/2016**

Vanda Tuchyňová
Foto: autorka, mesto Žilina

S NOVOU CYKLOTRASOU PRÍDU AJ NOVÉ PODUJATIA ČI PRETEKY

V pohraničnej oblasti Slovenska a Čiech pribudne takmer 57 kilometrov nových alebo zrekonštruovaných cyklistických a turistických chodníkov. Práve na tomto území sa nachádza veľké množstvo zaujímavých prírodných a kultúrnych objektov.

Milan Buchta so svojimi synmi využíva bicykel nielen na relaxáciu, ale aj ako dopravný prostriedok počas pracovných dní.

Lepšej dostupnosti týchto miest majú napomôcť práve projekty zamerané na budovanie a renovovanie cyklistických ciest a turistických chodníkov.

Okolo rodného domu Jozefa Kronera

Cieľom schválených projektov je posilnenie cykloturistiky a zlepšenie prístupu k jednotlivým kultúrnym a prírodným pamiatkam. S projektom Cyklocestou cez hranice dedičstva uspela aj kysucká obec Staškov, ktorej hlavným cezhranič-

ným partnerom je mesto Jablunkov.

„Z našej strany ide o nadviazanie na myšlienku už existujúceho turisticko-náučného chodníka Jozefa Kronera. Ten sme vybudovali v máji v roku 2014. Ide o 16 kilometrov dlhú trasu, ktorá vedie z centra obce ku kaplnke v Kline a potom až k najvyššiemu bodu pri hranici s moravskou obcou Horní Lomná,“ prezrádza ma margo projektu starosta obce Ladislav Šimčíško.

So spomínanou obcou má Staškov spoločnú hranicu a tiež rovnako starú

históriu. Horní Lomná je zároveň jediným priamym cezhraničným susedom rodnej obce významného slovenského herca.

Na turistickom náučnom chodníku, ktorý vedie aj okolo rodného domčeka Jozefa Kronera, je deväť informačných bodov. Po ceste nájdete bunkre z druhej svetovej vojny, drevený kríž, ktorý postavil miestny občan a pri ktorom si môžete oddýchnuť, urobiť piknik a pokochať sa krásnym výhľadom na okolie.

„Vybudovanie chodníka bolo význam-

Ladislav Šimčíško, starosta obce Staškov, pri mape turistického náučného chodníka.

ným krokom k lepšiemu sprístupneniu staškovskej prírody pod vrcholmi Moravsko-sliezskych Beskýd. Turisti a návštevníci vidia nielen vyhladky na krásy prírody, ale majú aj možnosti na oddych v prírode a využitie drevenej turistickej architektúry,“ tieto slová zazneli pri slávnostnom otvorení chodníka pred viac ako štyrmi rokmi práve z úst Ladislava Šimčíška.

„Súčasťou projektu je vyasfaltovanie nespevnených miestnych komunikácií. Navyše, dobudujeme prístup ku kaplnke v Jelitove a novopostavenej kaplnke na Grúni, pribudnú tiež cyklistické značenia a ďalšie informačné tabule,“ pokračuje starosta.

Terén vhodný aj pre náročnejších

Po realizácii celého projektu bude zo Staškova viesť cyklotrasa až na vrchol do obce Horní Lomná, odkiaľ bude následne pokračovať až do Jablunkova. Cyklisti sa na túto trasu môžu vybrať aj teraz, no časť chodníka vedie po miestnych nespevnených komunikáciách bez cyklistického značenia.

Vďaka projektu sa zlepšia možnosti športového vyžitia pre cyklistov, ale aj

„Z našej strany ide o nadviazanie na myšlienku už existujúceho turisticko-náučného chodníka Jozefa Kronera. Ten sme vybudovali v máji roku 2014. Ide o 16 kilometrov dlhú trasu, ktorá vedie z centra obce ku kaplnke v Kline a potom až k najvyššiemu bodu pri hranici s moravskou obcou Horní Lomná,“ prezrádza ma margo projektu starosta obce Ladislav Šimčíško.

pre turistov. Pre zdatných cyklistov stojí za zmienku fakt, že hornatý terén je vhodný aj pre tých náročnejších. Stupeň náročnosti je vyšší ako napríklad na Bystrickej cyklomagistrále. Svedčí o tom aj fakt, že na 16-kilometrovom úseku prekonáte viac ako 500 výškových metrov.

Podľa starostu záujem o cyklotrasy zo strany obyvateľov Staškova rozhodne je. „Náročnejších cyklistov novou trasou potešíme. Aj keď menej zdatní a rodiny s deťmi by privítali trasu podobnú tej v Bystrickej doline okolo Kysuce. Vzhľadom na polohu obcí horných Kysúc by musela viesť aj po miestnych vedľajších

komunikáciách. Žiaľ, prípravu realizácie sťažuje problematický výkup pozemkov zo strany vlastníkov,“ hovorí.

Realizácia projektu je naplánovaná na budúci rok. „Na našom úseku nejde o veľmi zložité stavebné práce. Odhadujem, že by mohli byť do piatich mesiacov hotové,“ hovorí starosta s tým, že by cyklotrasu radi odovzdali do užívania občanom už v priebehu budúceho roka. „S novou cyklotrasou prídu ruka v ruke aj nové podujatia či preteky,“ dodáva Ladislav Šimčíško.

Cyklocesty zdrojom relaxu

Obyvatelia Kysúc a okolia majú už niekoľko rokov možnosť využívať Kysuckú cyklomagistrálu, ktorá patrí k najdlhším cykloturistickým trasám na Slovensku. Vedie naprieč regiónom Kysúc až do Poľska, celkovo meria 133 kilometrov. Radi ju využívajú nielen zdatnejší cyklisti, ale aj rodiny s deťmi.

„Na bicykel chodíme s deťmi pravidelne cez víkendy a keď sa dá, aj počas pracovného týždňa. Najčastejšie využívame cyklotrasu z Krásna nad Kysucou vedúcu až do Vychylovky. Problémom je dostať sa z Čadce do Krásna nad Kysucou. Cesta cez Horelicu, miestnu časť Čadce, je dosť frekventovaná. Vyriešili sme to nosičom bicyklov,“ prezrádza Peter Gerát, ktorý berie cyklistiku ako doplnkový šport pre svoje deti popri stolnom tenise.

„Krásne prostredie je na poľskej strane Kysuckej cyklomagistrály. Naozaj odporúčam, tie výhľady stoja za to, sú úžasné,“ pokračuje Peter Gerát.

Cyklomagistrálu s radosťou využíva aj rodinka Milana Buchtu. Spolu s manželkou a dvoma synmi na nej načerpávajú sily, ktoré popri náročnom dennom režime výrazne potrebujú.

„Cyklotrasu máme len kúsok od domu. Starší syn ju využíva takmer denne na cestu z Kalinova do centra mesta na krúžky. Je to bezpečnejšie, pretože sa tak vyhne hlavnej ceste a rušnej križovatke,“ hovorí Milan Buchta, ktorého rodina na bicykloch trávi mnoho času, či už v týždni alebo cez víkend.

Radoslav Blažek

Foto: autor

ČO PRE VÁS UROBILA EURÓPSKA ÚNIA?

Odpoveď na túto otázku je jedným z hlavných cieľov fotografickej súťaže EU in my Region. Úlohou je nájsť vo svojom okolí objekty, prípadne podujatia, financované Európskou úniou, odfotografovať ich a vložiť do galérie na webovej stránke súťaže.

Súťažiaci sa takto mohli otestovať zo svojich znalostí, ale aj vyhrať dvojdenný výlet do Bruselu pre dve osoby a účasť na odbornom fotografickom workshope v októbri tohto roku. Navyše, fotografie vybraných 30 autorov cestovali v rámci výstavy po celej Európe, prezentuje ich aj webová stránka Európskej komisie.

Tento rok prihlásili súťažiaci do EU in my Region spolu 530 fotografií, porota z nich vybrala tridsiatku na základe este-

„Je to príjemný pocit a oboch nás s manželom teší, že aj vďaka našim dvom fotografiám môžu ľudia v Európe vidieť, aké máme na Slovensku krásne pamiatky a prírodu,“ povedala k putovnej výstave Susanna Včelková.

tickej kvality, kreativity a dodržania témy súťaže. Medzi tromi desiatkami víťazov sú aj traja zo Slovenska – Marek Včelka, Susanna Včelková a Patrik Václavik. „Námety na fotografie sme vyberali podľa toho, čo máme vo svojom okolí. Most cez rieku Morava je kúsok od nášho domu, chodíme po ňom dosť často. Na hrad Branč tiež chodíme radi, máme k tomu miestu nejaký vzťah. Myslím si, že každý súťažiaci si vybral niečo, čo mu je blízke a čo má rád, a s tým sa potom zapojil do súťaže,“ povedala Susanna Včelková, ktorá sa zapojila do súťaže s fotografiou mosta cez rieku Morava, jej manžel Marek Včelka uspel s pohľadom na rekonštruovaný hrad Branč. Porota vybrala medzi 30 najlepších aj zimnú fotografiu Starého mosta v Bratislave, ktorú poslal Patrik Václavik.

Most cez rieku Morava ocenenej fotografky Susanny Včelkovej.

Zimný záber na bratislavský Starý most od fotografa Patrika Václavika.

Susanna Včelková a Marek Včelka - dvaja zo slovenských víťazov v súťaži EU in my Region.

Aj tieto príspevky sú zaradené na putovnú výstavu, ktorá prejde celú Európu. Jej slávnostné otvorenie bude v októbri v Bruseli počas Európskeho týždňa regiónov a miest. „Je to príjemný pocit a oboch nás s manželom teší, že aj vďaka našim dvom fotografiám môžu ľudia v Európe

Pohľad na rekonštruovaný hrad Branč od Mareka Včelku.

vidieť, aké máme na Slovensku krásne pamiatky a prírodu,“ doplnila k putovnej výstave Susanna Včelková.

Súťaž EU in my Region sa konala od mája do augusta. Občania Európskej únie a prístupujúcich krajín mali možnosť nájsť vo svojom okolí projekty financova-

né z eurofondov, odфотографovať ich a prihlásiť. Od roku 2012 sa do tejto súťaže zapojilo niekoľko tisíc ľudí, čo z nej robí vlajkovú iniciatívu Európskej komisie.

Vladimír Tošovec

Foto: **Susanna Včelková,**
Patrik Václavík, Marek Včelka

POCHVÁLTE SA SVOJÍM PROJEKTOM

Starostovia, primátori, predstavitelia regiónov či občianskych združení,

ste úspešní realizátori projektov a chcete, aby sa o tom dozvedela širšia verejnosť?

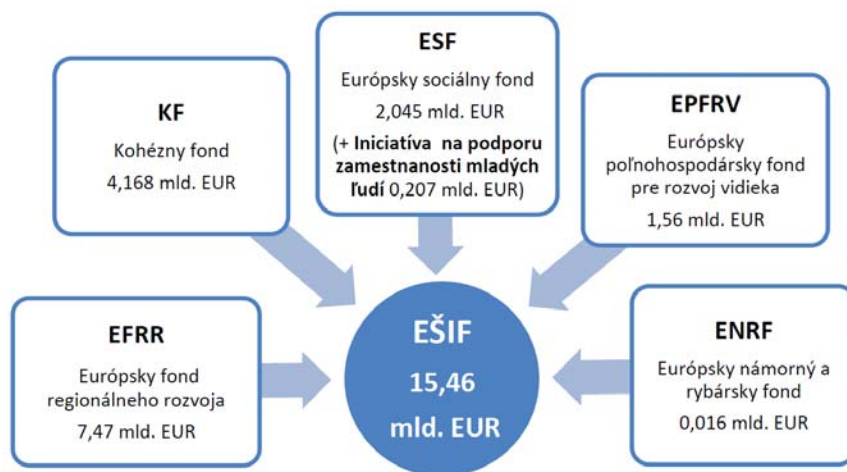
Podel'te sa o svoje skúsenosti pri využívaní eurofondov, predstavte svoj projekt.

Prídeme za Vami, pripravíme o Vás článok do časopisu **EUROKOMPAS**.

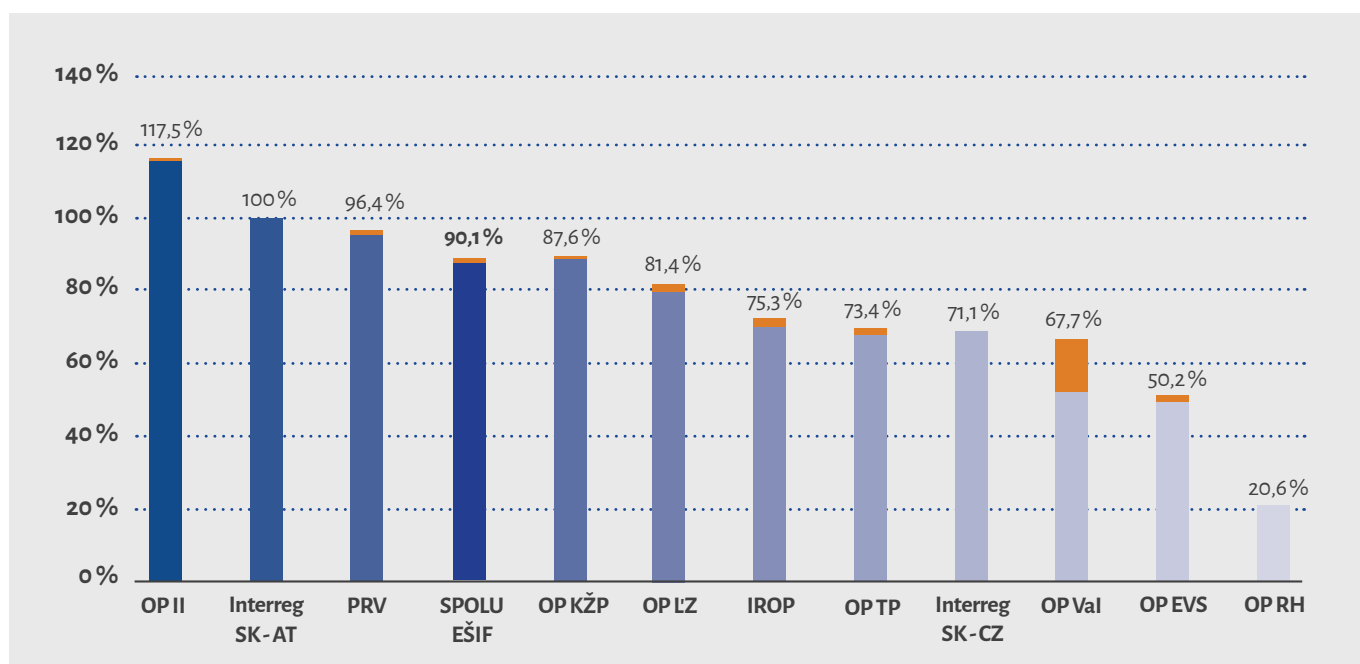
Viac informácií získate na telefónnom čísle 0917 236 138 alebo na e-mailovej adrese mkreo@mkreo.sk.

INFORMÁCIA O IMPLEMENTÁCII EŠIF K 31. 8. 2018

Z celkovej alokácie európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na programové obdobie 2014 – 2020 (15,46 miliardy eur) sprístupnili riadiace orgány v platných výzvach a vyzvaniach pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku ku dňu 31. 8. 2018 finančné prostriedky vo výške 13,90 miliardy eur, čo predstavuje 90,10% z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 1: Podiel alokovaných zdrojov vo výzvach/vyzvaniach na celkovej alokácii (zdroje EÚ) jednotlivých programov a za EŠIF celkom k 31. 8. 2018 s označením mesačnej zmeny.

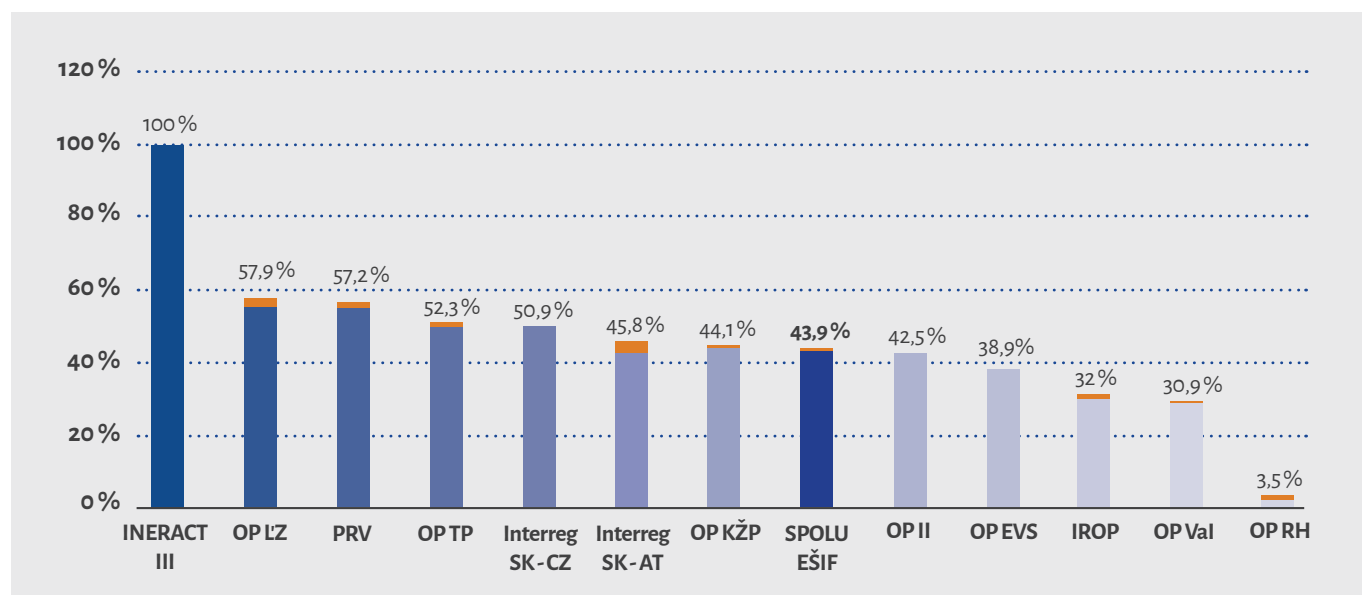
Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 9.2018 a RO pre PRV.

Poznámka: V rámci PS INTERACT III sa nevyhlasujú výzvy, v rámci PRV sa za alokované zdroje vo výzvach/vyzvaniach uvádza alokácia na zverejnené výzvy na projektové opatrenia + alokácia na neprojektové opatrenia.

Za OP VAI sa nevykazuje výzva OPVaI-VA/DP/2016/1.2.1-02 (PVVC).

Ku dňu 31. 8. 2018 boli v Slovenskej republike za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 kontrahované prostriedky v hodnote 6,78 miliardy eur, čo predstavuje 43,86% z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 2: Podiel kontrahovania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (zdroje EÚ) k 31. 8. 2018 s označením mesačnej zmeny.

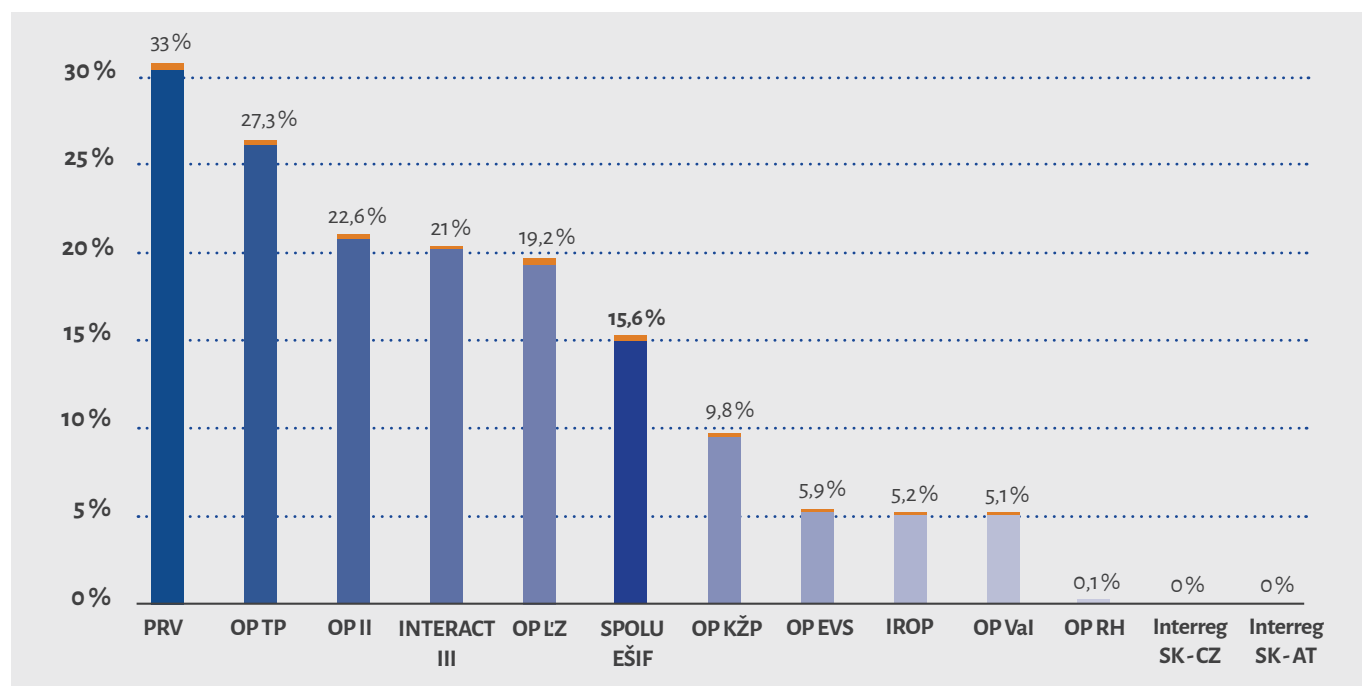

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 9. 2018 a RO pre PRV, INTERACT III a Interreg V-A SK-AT.

Poznámka: Kontrahovanie - suma príspevku zo zdrojov EÚ po odpočítaní zazmluvnených nečerpaných prostriedkov ukončených projektov, evidovaných v ITMS 2014+ a v IS PPA na základe zmlúv o poskytnutí NFP alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o NFP, ak je poskytovateľom a prijímateľom tá istá osoba alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o podporu (len neprojektové opatrenia PRV). Za OP VaI sa nevykazuje kontrahovanie na výzvu OPVaI-VA/DP/2016/1.2.1-02 (PVVC).

Ku dňu 31. 8. 2018 dosiahla SR za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 čerpanie na národnej úrovni 2,41 miliardy eur, čo predstavuje 15,59 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 3: Podiel čerpania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (zdroje EÚ) k 31. 8. 2018 s označením mesačnej zmeny.

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe údajov z MF SR a RO pre PRV.

ENGLISH SUMMARY

HOW THE EU FUNDS HELP REGIONS AND TOWNS

The Government Office of the Slovak Republic is again launching a popular video-spot competition for students of secondary schools and universities. Thanks to this effort we will learn about projects that were implemented with the assistance of the EU funds, thus improving the quality of life in villages, towns and regions. Winners of the competition will receive interesting prizes, such as tablets external hard disks or a high quality HD camera. Best videos will be posted on www.partnerskadohoda.gov.sk and on the YouTube channel.

ROADSHOW 2018 STARTS IN OCTOBER

In the autumn of this year, an interesting competition for third-year students of secondary schools will be launched entitled Roadshow. Its aim is to inform and educate young people about the issue of support and assistance from the European Structural and Investment Funds and financing of various projects. Students will have the opportunity to prepare specific project proposals based on the real needs of their region and the realistic possibilities of individual operational programmes. In October, the Roadshow competition will take place at secondary schools in 16 Slovak towns.

WI-FI FOR SLOVAK TOWNS AND VILLAGES

Free internet in public places is still not common in many Slovak towns and villages. This fact is to be changed thanks to the call announced by the Deputy Prime Minister's Office for Investments and Informatization of the Slovak Republic at the end of July. It is a step towards the development of towns and villages in line with the current European trends. The call will bring free internet to public places all over Slovakia. Thanks to the project entitled "Wi-Fi for you", local governments will be able to apply for a financial contribution to set up Wi-Fi zones of their choice with free internet access. Applicants can receive a financial contribution of up to EUR 15,000 per project from the total allocation of EUR 10 million from the European Union resources.

ÁRPÁD ÉRSEK: OUR OPERATIONAL PROGRAM IS AMONG THE SUCCESSFUL ONES IN SLOVAKIA AND IN EUROPE

"It can be said that the Operational Programme Transport and Operational Programme Integrated Infrastructure have been and still are the main source of finance for the majority of motorway construction, modernization of first-class roads as well as modernization of railways. We have financed public transport vehicles in large cities from the EU funds. Thanks to the European Union, we are implementing transport projects that cannot be funded by the state budget, especially

large, technically demanding infrastructure projects," said Árpád Érsek, Minister of Transport and Construction of the Slovak Republic.

PROJECTS THAT REPRESENT US

In 2018, we celebrate the 30th anniversary of the European Union's Cohesion Policy. On the basis of documents prepared by the Government Office of the Slovak Republic for the EU Emblematic Projects Cohesion 30 campaign, the European Union has chosen two projects: "Starý most" (Old Bridge) in Bratislava, and the National Project "Digital Library and Digital Archive" (DIKDA).

As part of the project funded by the Operational Programme Transport, a tram line was built from Bratislava-Staré mesto (the City) to the city district Bratislava-Petržalka. The project outcomes contribute to increasing travel comfort for all groups of people, including disabled passengers. The tram line allows Petržalka residents to travel fast to the city centre, regardless of the road traffic situation.

Reading a book that is several hundred years old, or newspapers from the early 20th century is no longer a hard-to-come-true dream for many people. Keen readers of literature and historic documents now have the opportunity to find works in digital form that would otherwise be inaccessible for the general public. Students and researchers can draw from the written resources that were simply stored in warehouses a few years ago – "kept in secrecy" from the eyes of the public. These opportunities were provided by the Slovak National Library through the project entitled "Digital Library and Digital Archive". Our cultural heritage is gradually getting an electronic counterpart, thus becoming easily accessible to a wide range of people interested in it.

SUPPORT FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT IN ENTERPRISES IN THE BRATISLAVA REGION AS WELL

Supporting innovation, research and development activities in enterprises is one of the priorities of the Operational Programme Research and Innovation. The Ministry of Economy of the Slovak Republic, as an Intermediate Body for the Operational Programme Research and Innovation, launched 5 calls in 2017 and 2018 focused on supporting innovation through industrial research and experimental development in enterprises for 5 different domains of smart specialisation. A new call has been recently added to the above-mentioned 5 calls. It is intended for projects implemented in the Bratislava Region. Its aim is to support innovative activities in enterprises in the Bratislava Region through applied research, experimental development, and via activities focused on protecting intellectual property rights.

ENTREPRENEURS CAN USE EUROPEAN SUPPORT FOR CREATIVE VOUCHERS

Small and medium-sized enterprises can obtain creative vouchers that may cover up to half the costs of services provided by such industries as architecture, design, programming, advertisement and marketing. The new form of assistance is part of the National Project entitled "Supporting the Development of Creative Industry in Slovakia". Entrepreneurs interested in innovation can use creative vouchers for dozens of different activities in 4 supported industries. "Creative vouchers will also help those entrepreneurs who have so far used the professional creative services at a minimum level, or have not used them at all. If the cooperation is successful, it can continue even in the future," said Alexandra Velická, Director General of the Slovak Innovation and Energy Agency.

SUCCESSFUL ASSESSMENT THANKS TO THE INVESTMENT OF EUR 11 BILLION

Evaluation of the Programming Period 2007–2013 was the topic of an international conference entitled "Evaluating EU Funds – Are We Able To Learn A Lesson?", which took place in Bratislava on 13th September 2018. The conference was held as part of the Slovak Presidency of the Visegrad Four group. In addition to Slovak experts, representatives of the European Commission, guests from Hungary, Poland, the Czech Republic and Romania shared their experience at the event. One of the objectives was to address the recommendations as well as their use in the current Programming Period 2014–2020. The occasion saw discussion of many experts and professionals who are interested in exchanging their experience so far and look for the best solutions and approaches to utilise the EU funds evaluation results.

EVEN SLOVAK TOWNS ARE CHANGING INTO SMART CITIES

Even in Slovakia, towns have already begun to transform into places that improve the lives of their residents through smart solutions. As an example we can mention Poprad, Nitra, Trenčín, Žiar nad Hronom, but also many other towns that operate smart street lighting or test alternative modes of transport. This is a long-term process and its results and outcomes are hardly predictable at present. In July this year, the Slovak Government approved a financial mechanism that represents a significant step leading to such a change. "No later than by the end of this year, the relevant ministries will launch calls to encourage the ideas and projects of Slovak towns and cities how to streamline and improve their operation," said Richard Raši, Deputy Prime Minister for Investments and Informatization.

RESEARCH WITHOUT EU FUNDS IS LOSING PACE

The University of Žilina in Žilina celebrates its 65th anniversary. Since its inception, the university has dealt with student education as well as research focusing on transport and technical practice. The school uses its University Science Park and Research Centre financed by the Operational Programme Research and Development. The university was successful in using EU funds

in the previous Programming Period 2007 – 2013. Under the Operational Programme Research and Development, the organisation spent more than EUR 61.5 million and had 34 successful projects during the period. "Creating the best possible conditions for study is the primary and most important goal of the University of Žilina," said Jozef Jandačka, Rector of the University of Žilina in Žilina in an interview.

FORMER HOUSE OF PIONEERS TURNS INTO A REPRESENTATIVE PALACE

A unique palace built in the early 20th century as the residence of the banker Ignác Rosenfeld in Žilina had been through a lot of hardships throughout its existence. The building had been unused and abandoned for 4 years when the Žilina Town Hall management began to reconstruct it. The city management had to close down the palace in state of disrepair. Three years ago, the Town Hall began its general and thorough renovation. The decaying, dank and frowsy building gradually changed into the largest cultural monument in the city of Žilina.

NEW BIKING TRAIL TO BRING NEW EVENTS AND RACES

Nearly 57 kilometres of new or renovated biking and hiking trails will be built in the border regions of Slovakia and the Czech Republic. This the area with a large number of interesting and significant natural and cultural objects. The purpose of approved projects is to boost biking as form of leisure, and facilitate access to individual cultural and natural monuments. The project entitled "Cyklocestou cez hranice dedičstva" (Biking Trail Over the Heritage Border) was successfully developed and implemented by the village of Staškov, whose main cross-border partner is the town of Jablunkov, Poland.

WHAT HAS THE EUROPEAN UNION DONE FOR YOU?

The answer to this question is one of the main objectives of the photography competition entitled "EU in my Region". The task is to find in your vicinity objects or events funded by the European Union, take photographs and upload them to the gallery on the competition website. This year, 530 photographs were submitted by the contestants, and the jury selected 30 pictures based on their aesthetic quality, creativity and adherence to the competition theme. The thirty winners also include three contestants from Slovakia – Marek Včelka, Susanna Včelková and Patrik Václavik.

INFORMATION ON THE ESIF IMPLEMENTATION AS OF 31 AUGUST 2018

Out of the total allocation of the European Structural and Investment Funds (ESIF) for the 2014–2020 Programming Period (i.e. EUR 15.46 billion), the Managing Authorities made funding of non-repayable financial contribution in the valid calls available to potential applicants for non-repayable financial contribution in the amount of EUR 13.90 billion as of 31 August 2018, representing 90.10% of the total allocation (source: EU). ■

EUROKOMPAS

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

www.eufondy.sk

www.nsrr.sk
